

Dziś

10 stron
Rok VIII

Bydgoski

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ KOCIEWSKI - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ CHEŁMIŃSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA: - - - -

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102.

Uroczystość 10-lecia diecezji częstochowskiej i ingresu ks. biskupa Kubiny

Częstochowa, 2. II. (PAT.) W dniu dzisiejszym w Częstochowie odbył się uroczysty obchód 10-lecia diecezji częstochowskiej i ingresu ks. biskupa Kubiny na częstochowską stolicę biskupią.

O godz. 11 rano w kościele katedralnym w obecności licznych przedstawicieli władz i społeczeństwa odbyło się nabożeństwo pontyfikalne, które celebrował ks. biskup Kubina. Przy wejściu do kościoła powitano ks. biskupa Kubinę dźwiękami fanfary. Kazanie wygłosił generalny wikariusz diecezji częstochowskiej ks. prałat Zimiak.

Przed nabożeństwem odezwał się po-

Aresztowania komunistów we Wiedniu

Paryż, 2. II. (PAT.) Havas donosi z Wiednia, że policja tamtejsza wykryła tajną organizację komunistyczną w jednej z fabryk obuwia. Aresztowano 118 robotników.

Dwie ofiary katastrofy lotniczej

Londyn, 2. II. (PAT.) W okolicy Mersey spadł samolot turystyczny. Lotnik i jego towarzysz utracili życie. Katastrofa nastąpiła w kilka minut po wystartowaniu samolotu z Liverpoolu.

Lokomotywa w noczekalni

Razaul (Indje), 2. 2. (PAT.) Pociąg towarowy wskutek wadliwego nastawienia zwrotnicy wjechał na ślepy tor, przełamał barjerę, a następnie przebił ścianę dworca i lokomotywa przebiegła przez poczekalnię drugiej i pierwszej klasy, salę bagażową oraz kasę biletową.

Spod rumowisk dworca wydobyto 5 trupów, a między którymi znajdowały się zwłoki naczelnika stacji. Wiele osób jest rannych.

raz pierwszy dzwon, ufundowany ze składek na pamiątkę 10-lecia diecezji.

Wieczorem w sali spowiedniczej na Jasnej Górze odbyła się uroczysta akademja.

P. A. L. dokonał wyboru nowego akademika

Wybór padł na Ferdynanda Goetla

Warszawa, 2. II. (PAT.) W dniu 2 lutego 1936 r. odbyło się zebranie Polskiej Akademji Literatury, w którym wzięli udział prezes Wacław Sieroszewski, wi-

ceprezes Leopold Staff, sekretarz generalny Juliusz Kaden-Bandrowski oraz akademicy literatury: Wacław Berent, Karol Irzykowski, Juliusz Kleiner, Bolesław Leśmian, Zofja Nałkowska, Zenon Miriam Przesmycki, Wincenty Rzymowski, Jerzy Szaniawski, Tadeusz Zieliński i Tadeusz Boy-Żeleński.

Podczas posiedzenia wybrano nowym akademikiem literatury Ferdynanda Goetla.

Wyboru dokonano zgodnie z paragrafem 23 regulaminu Polskiej Akademji Literatury większością $\frac{3}{4}$ głosów obecnych.

Sukces plk. Rómmla w Berlinie

Berlin, 2. 2. (PAT.) W ostatnim dniu międzynarodowych zawodów hippicznych w Berlinie rozegrano bieg myśliwski o charakterze konkursu pocieszenia. Bezapelacyjne zwycięstwo odniósł cywilny jeździec polski plk. Rómml. Drugie miejsce zajął jeździec niemiecki. Z jeźdźców polskich startował jeszcze mjr. Lewicki, który podzielił czwartą nagrodę z Bauerem — (Szwecja).

7 lat więzienia za zezpeczenie żony-tancerki

Warszawa, 2. 2. (tel. wł.) W Sądzie Okręgowym zakończono wczoraj toczący się przy drzwiach zamkniętych proces przeciw Dawidowi Szpajsmanowi, oskarżonemu o zezpeczenie swej żony, tancerki, Pomy Pruszyńskiej przez wypalenie jej połowy twarzy kwasem siarczanem. Sąd skazał Szpajsmana na 7 lat więzienia.

Huragan szalał nad Nową Zelandją

Wellington, 2. 2. (PAT.) (Nowa Zelandja). Przez cały dzień szalała gwałtowna burza, która poczyniła olbrzymie spustoszenia w całej północnej części Nowej Zelandji.

Miasto Palmerston wygląda jak po trzęsieniu ziemi. Dachy są pozrywane, okna i wystawy rozbite. Całe ulice są zawałone drzewami, które wicher powyrwał z korzeniami.

Wielka komunikacja (poza radiową) została przerwana. W pobliżu Palmerston wykołosił się pociąg. Statek „Kangatira” zatonił wskutek uderzenia o molo portowe w Wellington. 50 pasażerów uratowano.

Dziś w numerze:

ZIĄDZ LEGIONISTÓW I POWIĄKÓW Z POMORZA.
WSPOMNIENIE O KONDYLISIE.
ZIĄDZ KOŁA MIAST POMORZA I WIELKOPOLSKI.
TAJEMNICZE ZAGINIĘCIE MARYNARZA.
NAPAD ZBOCZENCA NA KOBIECIE.
JAPONSKIE ŻARÓWKI W POLSCE.

Szwedzi protestują przeciw włoskim insynuacjom zawartym w „Odezwie do studentów europejskich”

Sztokholm, 2. II. (PAT.) Szwedzka agencja telegraficzna donosi: dziennik włoski „Popolo d'Italia” zamieścił artykuł p. t. „Odezwa do studentów europejskich”. Artykuł ten zawierał następujące zdanie: „Szwedzki Czerwony Krzyż przewozi amunicję pod fałszywą nazwą”.

Posel szwedzki w Rzymie otrzymał polecenie złożenia protestu wobec rządu włoskiego przeciw oskarżeniu szwedzkiego Czerwonego Krzyża przez prasę włoską w związku z tym incydentem.

Pogrzeb Kondylisa

odbył się przy tłumnym udziale publiczności

Ateny, 2. II. (PAT.) Wczoraj i dziś wielkie tłumy złożyły hołd zwłokom generała Kondylisa. Złożono liczne wieńce m. in. od króla i rządu.

Pogrzeb odbył się dziś po południu w asyście licznego duchowieństwa z arcybiskupem ateńskim na czele. Trumnę ze zwłokami złożono na lawecie armatniej i przykryto sztandarem narodo-

wym. Wartę honorową pełniło 4 generalów.

W pogrzebie poza rodziną zmarłego wzięli udział reprezentant króla, wielu ministrów i bardzo liczni oficerowie. Na ulicach gromadziły się wielkie tłumy.

Zwłoki gen. Kondylisa zostaną przewiezione do miejscowości Tricala w Tesalji, gdzie będą pochowane w grobie rodzinnym.

Zywcem pogrzebani w budującym się tunelu

Cambridge, 2. II. (PAT.) W czasie wybuchu, jaki nastąpił przy przebijaniu tunelu na linii kolei pensylwańskiej, jedna osoba została zabita a 22 odniosły rany.

Jak ustalono, 15 nabożów dynamitowych, które miały być użyte przy przebijaniu tunelu, eksplodowało niespodziewanie.

Istnieje obawa, że 14 robotników, którzy zostali zasypani w tunelu wskutek wybuchu, nie da się uratować.

Anglja podnosi swe siły zbrojne

Plan reorganizacji armji uchwalony przez komitet obrony państwa

Londyn, 2. 2. (PAT.) „Observer” donosi, że rząd brytyjski zamierza podnieść siły zbrojne imperjum do pół miliona całkowicie wyszkolonych żołnierzy, t. zn. do poziomu, który armja niemiecka ma osiągnąć z wiosną bieżącego roku. Dziennik dopatruje się związku pomiędzy tą decyzją a ostatnimi rozmowami w Londynie, które miałyby wykazać, że brak armji brytyjskiej uważane są powszechnie za jedną z przyczyn niepewnej sytuacji w Europie.

Wedle „Sunday Chronicle”, komitet obrony państwa miał już zatwierdzić plan reorganizacji brytyjskich sił zbrojnych, który niebawem będzie przedłożony gabinetowi. Wykonanie planu ma kosztować 369 milionów funtów i będzie rozłożone na 6 lat.

$\frac{2}{3}$ powyższej sumy przypada na marynarkę, która ma rozpocząć budowę 11 okrętów linjowych, 36 krążowników. no-

zatem ma być budowane 18 torpedowców rocznie.

Program zbrojeń powietrznych przewiduje budowę 2.000 samolotów rocznie.

Armja lądowa ma otrzymać rocznie 4 miliony funtów na cele motoryzacji.

Finansowanie powyższych zbrojeń ma się odbywać w drodze wypuszczenia pożyczki z terminem 20-letnim na dwa i pół procent w drodze wypuszczenia w miarę potrzeby 3-miesięcznych bonów skarbowych.

Dwulicowa polityka Sowietów

Znamienny głos angielski

Londyn, 2. 2. (PAT.) „Times” zamieszcza obszerny artykuł wstępny pod nagłówkiem „Nowy okres w Rosji Sowieckiej”, w którym obszernie i obiektywnie omawia stosunki sowieckie, stwierdzając, że w sprawach międzynarodowych istnieje sprzeczność pomiędzy teorią a praktyką.

Rząd sowiecki — pisze dziennik — dąży do przyjaźni z innymi rządami. Komintern, do którego należą członko-

wie rządu sowieckiego, działa na rzecz obalenia tych samych właśnie obcych rządów. Obecnie Sowiety pragną zbagatelizować działalność Kominternu, ale rządy państw innych uczynić tego nie mogą. Żadne zarządzenie nie przyczyniło się bardziej do poparcia oficjalnej polityki rządu sowieckiego, jak wyraźne oświadczenie precyzujące stanowisko jego wobec Kominternu — kończy „Times”

Legjoniści i Peowiacy z Pomorza na bratnim zjeździe w Toruniu

Wspaniały był przebieg pierwszego ogólnopomorskiego zjazdu członków dwóch bratnich organizacji, Związku Legionistów i Związku Peowiaków. Zjazd ten, który się odbył wczoraj w Toruniu przy wyjątkowo pięknej, prawdziwie wiosennej pogodzie, wykazał w zupełności, że Związek Legionistów i Związek Peowiaków rozwinęły się na Pomorzu w organizacje silne, spójne i karne.

Uczestnicy zjazdu zjechali się do Torunia już w sobotę w południe. Przybyło ponad 600 osób, reprezentujących wszystkie placówki obu Związków na Pomorzu. Przyjechali również kierownicy poszczególnych

oddziałów organizacji, a więc pp. prezisi: Jabłonowski z Gdyni, inż. Piltz z Grudziądza, kpt. Grodzicki z Chojnic i Wit Włosek, kierujący placówkami Zw. Legionistów w Gdańsku i Tczewie. Z ramienia zarządu głównego Związku Peowiaków przyjechał p. poseł Dublasiewicz z Warszawy.

Nieobjęte programem zjazdu sobotnie popołudnie Legioniści wykorzystali na obrady, w toku których omówili szereg swoich najważniejszych spraw organizacyjnych. Obszerniej zebranie to omówimy w jednym z następnych numerów naszego pisma.

Msza św.

Oficjalnie zjazd rozpoczął się nazajutrz, w niedzielę o godz. 10 uroczystą mszą św., którą w kościele garnizonowym odprawił ks. dziekan Sinkowski. W czasie mszy św. ks. dziekan Sinkowski wygłosił podniosłe kazanie okolicznościowe.

Na nabożeństwie obecni byli pp.: Wojewoda Pomorski Stefan Kirtiklis z małżonką, Inspektor Armii generał Bortnowski, dowódca O. K. VIII generał Wiktor Thommée, Komendant Garnizonu Toruńskiego generał Maxymowicz-Raczyński, zastępca 4-cy O. K. płk. dypl. Dzwonkowski, kome-

dant miasta, ppfk. Matzenauer, kierownik Urzędu WF i PW ppfk. Klementowski, komisarz Rządu w Gdyni mgr. Sokół, naczelnik wydziału społeczno-politycznego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego i prezes okręgu pomorskiego Związku Peowiaków Szczepański, przedstawiciel zarządu głównego Związku Peowiaków poseł Dublasiewicz, prezes okręgu pomorskiego i oddziału toruńskiego Związku Legionistów mgr. Schab, naczelnik Grzanka, naczelnik Pletraszewski, toruński starosta powiatowy i grodzki mgr. Skórewicz, inspektor samo-

rządowy Urzędu Wojewódzkiego dr. Banaś, prezes toruńskiej Dyrekcji Kolei inż. Dobrzycki, wiceprezes Dyrekcji i prezes okręgu pomorskiego K. P. W. inż. Getler-Girtler, prezes Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu inż. Chwalibogowski, prezes Sądu Okręgu Radłowski, prokurator S. O. w Toruniu Przybylski, komendant wojewódzki P. P. insp. Nowodworski, przedstawiciel Pomorskiego Starosty Krajowego, radca krajowy mgr. Jagalski, wiceprezydent miasta Torunia Bała, dyrektor Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu Bischof, redaktor naczelny nasyżych wydawnictw p. Henryk Tetzlaff i in.

Obecne były również oddziały niemal wszystkich formacji wojskowych Torunia, poczty sztandarowe okręgu pomorskiego Związku Legionistów, oddziału gdyńskiego Związku Peowiaków, Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Związku Strzeleckiego, szeregu innych pokrewnych organizacji, dalej plutony: Związku Strzeleckiego, Związku Rezerwistów, Powstańców i Woj. oraz delegacje wszystkich organizacji, zrzeszonych w Federacji P. Z. O. O. Nabożeństwa wysłuchali też wszyscy uczestnicy zjazdu oraz tłumy publiczności — tak, że kościół nie był w stanie pomieścić wszystkich przybyłych na uroczystości.

czyńskiego, oraz delegatów organizacji wszystkich uczestników zjazdu i przedstawicieli prasy.

Publiczność zareagowała na powitanie p. Wojewody i pp. generałów długotrwałą owacją — oklaskom i okrzykiem: „Niech żyją“ długo nie było końca.

Następnie kolejno składali życzenia pp. prof. Machinko w imieniu Pomorskiego Związku Młodej Wsi, przedstawiciel Organizacji Młodzieży Pracującej, senator Serożyński w imieniu koła regionalnego senatorów i posłów ziemi pomorskiej, inż. Getler-Girtler w imieniu 16-tysięcy kolejarzy, zrzeszonych w Kolejowym Przystosowaniu Wojskowym, dyr. Kołodziejczak w imieniu Pomorskiego Związku Straży Pożarnej, Marja Makowska w imieniu Komisji Porozumiewawczej Pomorskich Organizacji Kobiecych, mgr. Wojnowski jako przedstawiciel okręgu pomorskiego Polskiego Związku Zachodniego, prezes Sankowski w imieniu Stowarzyszenia byłych Więźniów Politycznych dawnej Frakcji Rewolucyjnej, dyr. Chwalibogowski z ramienia Przystosowania Wojskowego Leśników, Kazimierz Dąbrowski w imieniu Związku Inwalidów Wojennych, Cicherski jako przedstawiciel Związku Związków Zawodowych i Robotniczego Instytutu Oświaty i Kultury im. Stefana Jeromskiego, przedstawiciel Związku Weteranów Powstań Narodowych r. 1914—1919, Henryk Tetzlaff, naczelny redaktor nasyżych Wydawnictw, Wacław Maczkowiak w imieniu Związku Oficerów Rezerwy, Kaczmarek w imieniu Związku Podoficerów Rezerwy, reprezentant „Legji“ Związku Inwalidów Wojennych, radca Włonek w imieniu Związku Towarzystw Rzemieślniczych i Strzeleckiego Bractwa Kurkowego i naczelnik Grzanka w imieniu Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny i Związku Rezerwistów.

Po powitaniach p. Inspektor Roszczyk odczytał kilkanaście depeš z życzeniami dla zjazdu, nadesłanymi m. in. przez p. senatora dr. Słodowskiego, kuratora okręgu szkolnego poznańsko-pomorskiego p. dr. Pollaka, prezesa Izby Skarbowej w Grudziądzu p. Kossjora, p. posła Michałowskiego, prezydenta m. Grudziądza p. Włodka, dyrektora okręgu bydgoskiego Poczty i Telegrafów p. inż. Kozubka, oraz przez oddziały Związku Legionistów w Krakowie i Tarnopolu oraz Związku Peowiaków w Poznaniu, a także przez Pomorską Komendę Harcerską.

Z kolei zabrał głos prezes okręgu pomorskiego Związku Legionistów p. mgr. Schab.

Odsłonięcie tablicy pamiątkowej

Bezpośrednio po nabożeństwie, udano się na ul. Warszawską przed willę Dyrekcji Lasów Państwowych, w której w czerwcu 1921 roku zatrzymał się Marszałek Piłsudski.

Na balkonie willi zajęli miejsca pp. Wojewoda Kirtiklis z małżonką, generałowie Bortnowski, Thommée i Maxymowicz-Raczyński, nacz. Szczepański, mgr. Schab, dr. Banaś i inni. Przed ogrodem stanęli pozostali uczestnicy uroczystości.

Krótkie przemówienie do zebranych wygłosił prezes okręgu Związku Peowiaków p. nacz. Szczepański.

Przemówienie p. nacz. Szczepańskiego

Panie Wojewodo, Panowie Generalowie, Obywatele!

Niezapomnianym dnem dla Pomorza jest pobyt w Toruniu Marszałka Piłsudskiego. Dzień ten to 5-ty czerwca 1921 roku.

Dla nas tu na Pomorzu, powołanych do szarych prac codziennych — jest przede wszystkim realizowanie Jego wskazań.

Marszałek dał nam te wskazania w sposób konkretny. W przemówieniu swoim, wypowiedzianym w Toruniu, mówiąc o wrażeniach, jakich doznał przy przekraczaniu dawnych słupów granicznych, zaznaczył: „Hasło, które ze słupów wbitych wołało: „Zapomnij“, dzisiaj woła „Pamiętaj“. A to „pamiętaj“ oznacza nie tylko czcze słowa, lecz oznacza: pracuj i jeszcze raz pracuj, zasypuj tę granicę, którą chciano stworzyć przepaś między nami“.

Zadanie dla nas jasne. Dla upamiętnienia i przekazania następnym pokoleniom chwil pobytu Marszałka i Jego słów wypowiedzianych wówczas, legjoniści i peowiacy okręgu pomorskiego tablicę tę wmurowali.

Proszę Pana Wojewodę o odsłonięcie tablicy.

Po przemówieniu p. nacz. Szczepańskiego p. Wojewoda Kirtiklis odsłonił zakrytą sukniem tablicę pamiątkową — w chwili tej orkiestra 63 p. p. zagrała „Pierwszą Brygadę“, którą wszyscy z odkrytymi głowami wysłuchali w skupieniu.

Tablicę pamiątkową, wykonaną z czarnego granitu szwedzkiego, ufundowali Legjoniści i Peowiacy Pomorza z własnych funduszy. Napis, wykuty w tablicy brzmi: „W domu tym zatrzymał się dnia 5 czerwca 1921 roku I Marszałek Polski Józef Piłsudski. — Tablicę wmurowano dnia 2 lutego 1936 r. — Legjoniści i Peowiacy“.

W holdzie pamięci Wodza

Z ul. Warszawskiej wszyscy udali się przed pomnik Marszałka Piłsudskiego na placu św. Katarzyny, by oddać cześć Cieniem Zmarłego Wodza.

W pobliżu pomnika stanęli pp. Wojewoda Kirtiklis, generałowie Bortnowski, Thommée i Maxymowicz-Raczyński oraz towarzyszący im przedstawiciele władz. Uczestnicy zjazdu, poczty sztandarowe i delegacje organizacji — utworzyli wokół pomnika czworobok.

Gdy zawarczały werble, odkryły się wszystkie głowy i wówczas prezisi Związku Legionistów i Związku Peowiaków — mgr. Schab i nacz. Szczepański złożyli wspólnie przed pomnikiem piękny wieniec

Akademia w Teatrze
Widownia teatru z trudnością pomieściła uczestników uroczystości zjazdowych — ponad 1000 osób szczelnie wypełniło wszystkie piętra gmachu.

Pan Wojewoda Pomorski Stefan Kirtiklis wraz z małżonką i komisarzem Rządu w Gdyni p. mgr. Sokolem zajęli miejsce w loży wojewódzkiej. Prawą lożę parterową zajęli pp. generałowie Bortnowski, Thommée i Maxymowicz-Raczyński.

Na scenie na tle Białego Orła, pomiędzy

od obu organizacji.

W czasie tej podniosłej chwili panowała absolutna cisza — warczyły tylko głucho werble. Po pewnym czasie i werble zamilkły i wówczas orkiestra kolejno zagrała „Jeszcze Polska nie zginęła“ i „Pierwszą Brygadę“.

Legjoniści i Peowiacy z całego Pomorza oddali hołd pamięci swego Komendanta.

Następnie udano się do teatru na uroczystą akademię.

zielenią i białą czerwonymi szarfami, ustawiono popiersie Marszałka Piłsudskiego. Po bokach stanęły wszystkie poczty sztandarowe. Na pierwszym planie sceny, za długim stołem zajęto miejsce prezydium zjazdu, z pp. mgr. Schabem, nacz. Szczepańskim, posem Dublasiewiczem i dr. Banaśm na czele.

Akademję zajął p. mgr. Schab, witając p. Wojewodę Kirtiklisa, generałów: Bortnowskiego, Thommée'go i Maxymowicz-Ra-

Przemówienie prezesa okręgu pomorskiego Związku Legionistów p. mgr. T. Schaba

Dzisiejszy nasz wspólny zjazd Legionistów i Peowiaków zbiega się z zakończeniem przez Związek Legionistów 10-letniego etapu pracy na Pomorzu i pierwszą zbiórką Peowiaków, konstituującą nowy Pomorski Okręg P. O. W.

Wydaje mi się rzeczą słuszną, byśmy u przelomu tych dwu etapów podsumowali nasze osiągnięcia i, jako najbliższa rodzina ideowa, spojrzeli na cele przyszłej pracy.

W życiu związkowym sukcesów i błyskotliwych efektów nie szukaliśmy. Uznaliśmy bowiem zgóry, że skoro stanęliśmy na tej ziemi, to głównym naszym zadaniem jest tu współpraca z miejscowym społeczeństwem nad rozwojem tego szlaku Polski na świat, jakim jest Pomorz.

To też ograniczając nasze wewnętrzne prace do pielęgnowania tradycji, wymiany poglądów i myśli, stanęliśmy ironiem do życia społecznego i z reletywną fantazją i uporem rozpoczęliśmy nowy marsz bojowy, uważając za najświętszy swój obowiązek pomagać Komendantowi i Jego rządowi w trudzie budowania nowej Polski.

Osiągnięcia dotychczasowe

Nie będę wyliczał szczegółów naszych prac. Wydaje mi się, że starczy, skoro podkreślić dwa główne osiągnięcia, do których dążyliśmy.

Po pierwsze: znaleźliśmy wspólny język z obozem tych działaczy Pomorza, którzy równie, jak my ongiś, w dobie walki o niepodległość poświęcali wszystko dla wyzwolenia Pomorza.

Po drugie: znaleźliśmy porozumienie z licznymi zastępcami społeczników pomorskich, którzy razem z nami stanęli pod sztandarem Józefa Piłsudskiego i swą najlepszą wolę, ofiarny trud rzucili na szalę rozstrzygnięcia Komendanta.

Dlatego też w gronie naszym mamy dziś gości obok najwyższych dostojników cywilnych i wojskowych, liczne delegacje rdzennie pomorskiego społeczeństwa, z którymi czujemy się jak jedna zwarta i zgrana rodzina, dlatego właśnie obok naszego szlaku stoją tu w równej linii sztandary bratnich ideowo pomorskich organizacji.

Te osiągnięcia nie przyszły nam łatwo. Dla ich uzyskania musieliśmy przebyć poprzez mury uprzedzeń, poprzez sztucznie dzielące nas barjery a nawet tamy złej woli. A jeśli mimo te trudności znaleźliśmy się razem, świadczy to o wielkości idei, która potrafiła nas tak szczerze i serdecznie złączyć.

Przed nowym etapem prac

Nowy etap naszych prac rozpoczynamy wśród szczególnych warunków.

Na Wawelskim wzgórzu spoczął król-duch, Komendant. (W tem miejscu wszyscy obecni na sali wstają i przez dłuższą

Drogowskazy Komendanta

Przyjdzie nam to o tyle łatwiej, że niezawodne drogowskazy zostawił nam Komendant.

Pierwszy i najstarszy z nich, któremu Komendant całe życie poświęcił nosi napis: Warunkiem niepodległego bytu i potęgi Polski jest armia narodowa umiejająca pracować, bić się i zwyciężać.

Tej tak oczywistej, zda się, prawdy nie rozumiało nietylko współczesne nam pokolenie, nietylko pokolenia niewoli, ale również i ostatnich kilka pokoleń Polski przedrozbiorowej.

Na przestrzeni ostatnich kilkuset lat nie mieliśmy ani dostatecznej armii, ani wo-

chwile trwają w uroczystym milczeniu — przyp. red.).

Wzburzyło się, sfermentowało życie polskie, które szuka nowych dróg rozwojowych w oparciu o dzieło Komendanta, ducha nowej Konstytucji.

Wzmógł się napór trudności gospodarczych, które ciężarom swoim dotknęły głównie człowieka pracy.

Zrodziła się atmosfera, w której podobnie jak ongiś, w latach, kiedy brakło między nami Komendanta, zamkniętego wówczas w murach Magdeburga, słabi załamywali się i tracili kierunek, atmosfera, w której elementy, onieśmiałe naszą postawą i organizacją nie miały już odwagi, jawnie przeciwstawiać się i przeszkadzać w pracach rządu i obozu, odzyskują śmiałość i tupet.

I znowu wydaje się słusznym, byśmy w tych dniach przelomowych jasno stawili sobie przed oczyma cele, do których mamy zdążyć, określili zadania, które wykonać musimy, ustalili prawdy, któreś ty musimy.

dzów zdolnych do przechylenia szali dziejów Polski na naszą korzyść, prób odrodzenia Polski nie byliśmy w stanie poprzeć wysiłkiem zbrojnym narodu.

Dopiero po nadludzkim wysiłku Komendanta, po setkach lat historii polskiej nadszedł rok 1920, w którym armia polska pod wodzą Komendanta nietylko nakreśliła dzieje nasze, ale i świata, nadszedł rok, który pokazał zdumionemu światu Polskę nową — Polskę mocną — Polskę Piłsudskiego.

Stąd też pierwszym naszym celem musi być głoszenie tej podstawowej prawdy, wartkiej w najstarszym drogowskazy Komendanta.

mendanta, ale tak, by przeniknęła do każdej chaty i zagrody, by weszła w krew każdej Polki i Polaka.

To zadanie wyraźnie podkreślił i przekazał nam również do wykonania następnica Komendanta, Naczelny Wódz — gen. Rydz-Śmigły, mówiąc w sierpniu 1935 r. do nas na Sowińcu: „Trzeba, aby każde polskie dziecko, ucząc się pierwszych słów paciera, równocześnie uczyło się kochać idee żołnierską”.

Nie tylko głosić tę prawdę musimy, ale przede wszystkim realizować ją w życiu codziennym, czynnie współpracując nad rozwojem Armii Rezerwowej i organizacji przysposobienia wojskowego. To pierwszy nasz cel i pierwsze zadanie.

Drugi drogowskaz, ustawiony przez Komendanta na drodze życia polskiego — to Konstytucja kwietniowa.

W duchu jej postanowień budować mamy nowe, tak odmienne od dotychczasowego życia zbiorowe Polski, w taki sposób, byśmy do Wielkiej Spuścizny dołączyli nowe trwałe wartości, na których następnego pokolenie rozwijać będzie potęgę Narodu i Państwa Polskiego.

Zadanie niełatwe. Tkwi w nas jeszcze dużo nalogów myślowych i przyzwyczajeń z dnia wczorajszego, które trudno zmienić, zbyt wiele jeszcze na drodze naszej zapór w postaci nieistotnych, ale niemniej do godności dogmatów wyniesionych, hasel i frazesów, których urok mać jasność sądu i utrudnia ocenę rzeczywistości.

Nakazy, płynące z ducha i treści Konstytucji, a dotyczące organizacji życia zbiorowego, jeśli zdołamy odrzucić wspomniane grzechy nalogów i przyzwyczajeń, jeśli zdołamy wyzwolić się z pod czaru fetyszów — hasel, wydadzą się nam jasne i proste:

1) Powrót do partyjności, partyjnego bezstronności, tak energicznie przez Komendanta zwalczanego i wyraźnie w Konstytucji przekreślonego, jest niemożliwy. „Życie zbiorowe społeczeństwa ukształtuje się w ramach Państwa i w oparciu o nie” — brzmi przepis Konstytucji. Tego musimy się trzymać.

2) Poczucie odpowiedzialności i myśl o jutrze muszą być założeniami każdej pracy publicznej.

Mamy własne Państwo, walor bezcennej wprost wagi, jesteśmy politycznie bogaczami, staliśmy się bardzo odpowiedzialni, bo mamy wiele do stracenia.

Z tym obiektywnym stanem odpowiedzialności winno iść w parze podmiotowe jej poczucie w całym społeczeństwie, bo ono w naszym ustroju oddziaływa na bieg życia państwowego nie tylko mechanicznie przez wybory, ale i drogą wytwarzania szerokiej opinii, będącej obecnie tak potężnym czynnikiem.

Te nakazy, płynące z ducha Konstytucji, wypełnimy, jeśli, jak to niezwykle trafnie określił legionista i peowiak płk. Miedziński, „nie będziemy w życiu narodu poświęcać nigdy jutra dla dziś, rzeczy dla fikcji, słuszności dla powodzenia, uczciwości dla władzy, prawdy dla pokłasku, przekonań dla przywileju”.

Prawdy to proste i jasne. Niemniej wyznawanie ich wymaga doprawdy heroizmu od słabych, siły ducha od mocnych. Na ten heroizm i siłę ducha zdobyć się musimy.

Najbliższe cele i zadania

Na te tył ogólnych wskazań rysują się bliższe cele i zadania:

Przedmające partje polityczne doszły do przekonania, że nadszedł czas porachunku z obozem, że nadszedł okres próby przekreślenia dziewięćlecia rządów Komendanta. Drogi do tego celu obrano różne. Jedni przygotowują się do przewrotu przy pomocy znanych nam metod, inni, przybierając pozę zwolenników Rządu, próbują w imię „współpracy” podpowiadać Rządowi posunięcia, zmierzające do przekreślenia dorobku okresu pomajowego.

Tym wszystkim odpowiedzią musimy być: procesy likwidacji partyjności w Polsce dokończymy, bo taka była wola Komendanta, taka jest nasza wola, taka jest wola zdrowego, patriotycznego społeczeństwa i młodego pokolenia.

Wobec problemu niemieckiego na Pomorzu

Poczucie odpowiedzialności każe nam zająć stanowisko w stosunku do problemu mniejszości niemieckiej w naszym województwie.

W żadnym wypadku nie pogodzimy się z tem, by niemieckie polityczno-społeczne organizacje wciągały w orbitę swych wpływów i oddziaływania element polski, czego jesteśmy świadkami. Podobnie nie możemy zgodzić się z tem, by niemieckie placówki gospodarcze, pracujące często w uprzywilejowanych warunkach, mogły niszczyć lub utrudniać rozwój polskiej wytwórczości czy handlu i przez nie również demoralizująco oddziaływać na Polaków.

To postępowanie uznać musimy za akty nielojalności w stosunku do Państwa, w stosunku do narodu polskiego. Tym tendencjom przeciwstawimy się i dość mamy środków, by je w zarodku zniweczyć.

Uznając w pełni zagwarantowane Konstytucją prawa mniejszości niemieckiej, jesteśmy bardzo czujni i drażliwi we wszystkich momentach, w których wchodzi w grę interes Państwa Polskiego, któremu nie może stanąć na przeszkodzie.

Dlatego też uważam za obowiązki narodowe poparcie przez nas działalności Polskiego Związku Zachodniego.

Zespolenie wszystkich ziem i wszystkich Polaków

Podobnie w poczuciu odpowiedzialności zwrócić musimy uwagę na przejawiające się

tendencje wznowienia walk dzielnicowych, budzenia nienawiści dzielnicowych, dzielnic Polaków nie według wartości i przydatności dla Państwa i narodu.

Uznajemy w pełni dążenia do rozwoju regionalnych wartości i to nie tylko słowem, czego dowody dajemy, współpracując z miejscowym społeczeństwem nad rozwojem tych wartości na każdym polu. Niemniej stwierdzamy, że interes Państwa wymaga jaknajwiększego zespolenia wszystkich ziem i wszystkich Polaków.

Tendencje przeciwne wynikać mogą bądź z ciasnego egoizmu, bądź z braku poczucia odpowiedzialności, bądź najczęściej z chęci zdobycia taniego pokłasku. W każdym wypadku są szkodliwe i muszą znaleźć energiczne przeciwdziałanie ze strony wszystkich, którzy poczuwają się do współodpowiedzialności za losy Polski.

Myśl o jutrze nasuwa także w pierwszym rzędzie zagadnienie młodzieży oraz problem podniesienia godności i warunków bytowania człowieka pracy, który, jak głosi Konstytucja, jest podstawą rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej.

Zagadnienie młodzieży

Młodzież!... Z pewną troską patrzymy na młode pokolenie, tak wcześnie wprężone w rydwan bieżącej polityki partyjnej, która ją deprawuje.

Blżej jednak obserwując młode zastępy Polaków, z radością stwierdzamy, że w zetknięciu z życiem, że w konfrontacji swych górnych hasel z twardymi koniecznościami dnia codziennego, wykazują tyle wyczucia rzeczywistości, że spokojni możemy być o przyszłość.

Utrzymanie z organizacjami młodzieży, zwłaszcza robotniczej i wiejskiej, najserdeczniejszego kontaktu, powoływanie tych organizacji do współdziałania w rozwiązywaniu konkretnych zagadnień życia zbiorowego, uważam za niezbędny warunek wykonania ciążących na nas obowiązków. W młodości naszej zwano nas szaleńcami, życzymy dzisiejszej młodzieży, aby tak samo szaleńczą była, jak my.

Na froncie pracy

Myśl o jutrze każe nam wszystkim bez wyjątku stanąć na froncie pracy. Warunkiem potęgi i mocarności Polski jest, by szary człowiek, który wykazał tyle heroizmu, tyle zrozumienia konieczności i dowódł czynnego umiłowania Państwa, czuł się nie tylko równouprawnionym obywatelem ale by mógł współdziałać w kształtowaniu losów i dziejów Polski.

Nie chodzi tu o puste frazesy, ale o ko-

Mafuje i konserwuje cerę PUDER ABARID

nieczność podjęcia wspólnego wysiłku Rządu i społeczeństwa, by możliwie w najkrótszym czasie ten postulat i warunek potęgi polskiej mógł być zrealizowany.

Przeciw nadużywaniu hasel

W końcu na jeden moment chciałbym zwrócić szczególną uwagę. Wokoło nas na wszystkie przypadki odwołują się „narod” i „narodowy”, wyzyskując narodowe uczucia ludności dla przyziemnych, egoistycznych, partyjnych celów.

Bez przesady, w zgodzie z rzeczywistością, śmiało i otwarcie stwierdzić musimy, że jeśli ktokolwiek ma prawo sięgać po miano narodka, to właśnie my. Słusznie na zjeździe radomskim stwierdził naczelny wódz, Generał Rydz-Śmigły, że Obozem Wielkiej Polski moglibyśmy się nazywać właśnie my.

Wszak młodość nasza, wszak wiek dojrzwały, to nic innego, jak tylko nieugięta i bez reszty służba dla Polski.

W służbie tej dziś, gdy brak Komendanta, z większym jeszcze uporem i z większą zawziętością wytrwać musimy i wytrwamy. Przemówienie p. mgr. Schaba zebra

Rezolucje zjazdowe

Zgromadzeni na Akademii w Teatrze toruńskim, Legioniści i Peowiaci Okręgu Pomorskiego postanawiają:

Przy utrzymaniu najściślejszej współpracy obu związków i ich zarządów, główny swój wysiłek kierować ku rozwinięciu Armii Rezerwowej Pomorza i organizacji Przysposobienia Wojskowego a zwłaszcza Związku Strzeleckiego.

W łączności z bratnimi organizacjami rozwijać intensywną pracę nad poparciem działalności Polskiego Związku Zachodniego. W szczególności zaś najkategoryczniej przeciwstawić się niemieckiej społecznej i gospodarczej ekspansji na Polaków i placówki polskie, w czem zjazd dopatruje się nielojalności mniejszości niemieckiej w stosunku do Polski.

W okresie kształtowania się nowych form życia zbiorowego Polski wykazać maximum energii, inicjatywy i hartu ducha dla wytworzenia zdrowej, społecznej siły zbiorowej i zdecydowanego przeciwstawienia się wszelkim przejawom anarchii, warcholstwa

ni często przerywali długotrwałymi oklaskami, wnosząc przytem okrzyki na cześć Armii Polskiej, Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych p. Generała Rydz-Śmigłego, p. Wojewody Pomorskiego Stefana Kirlikliśa i obecnych na sali Generalów.

Entuzjazm publiczności świadczył dobitnie, że solidaryzowała się ona w zupełności z wywodami p. mgr. Schaba.

Po swem przemówieniu p. mgr. Schab wznosił okrzyki na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Prezydenta R. P. Mościckiego, Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Generała Rydz-Śmigłego, Premiera Zyndram - Kościółkowskiego i prezesa Związku Legionistów Walerego Sławka. Okrzyki powtórzono trzykrotnie, równocześnie orkiestra odegrała hymn państwowy.

W dalszym ciągu akademii p. nac. Szczepański odczytał następujące rezolucje zjazdowe:

oraz próbom nawrotu do okresu targów i walk partyjnych.

Najgorzej popierając dążenia do rozwoju regionalnych wartości Pomorza, zdecydowanie potępić wszelkie próby wznowienia walk dzielnicowych, jako z punktu widzenia interesów Państwa i Narodu wybitnie szkodliwych, a to bez względu, skąd one pochodzą.

Zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie młodszego pokolenia do ciążących na niem w przyszłości zadań, a to przez powoływanie młodzieży do współdziałania w rozwiązywaniu konkretnych zagadnień życia zbiorowego.

Poprzeć w pełni inicjatywę, zmierzającą poprzez prace oświatowe do krzewienia zdrowych ambicji narodowych i państwowych wśród świata pracy.

Energicznie poprzeć inicjatywę Rządu w kierunku stworzenia normalnych, zdrowych warunków gospodarstwa narodowego oraz zapewnienia wszystkim Polakom a zwłaszcza człowiekowi pracy, lepszych warunków bytowania.

Uczestnicy zjazdu odczytywane rezolucje często przerywali oklaskami.

Zkolei p. dr. Banaś odczytał teksty następujących depesz hołdowniczych:

Depesze hołdownicze

PAN PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ PROFESOR IGNACY MOŚCICKI — WARSZAWA — ZAMEK.

Zgromadzeni w Teatrze toruńskim na Ogólnopomorskim Zjeździe Legioniści i Peowiaci przesyłają Panu Prezydentowi wyrazy głębokiego hołdu i czci wraz z zapewnieniem całkowitego oddania się pracy nad umacnianiem materialnej i duchowej potęgi Rzeczypospolitej.

GENERALNY INSPEKTOR SIŁ ZBROJNYCH GENERAL EDWARD RYDZ-ŚMIGŁY — WARSZAWA.

Zgromadzeni w Teatrze toruńskim na Ogólnopomorskim Zjeździe Legioniści i Peowiaci przesyłają Panu Generalowi wyrazy głębokiej czci i oddania, meldując jednocześnie, że najlepiej wykonywać będziemy Twoje, Panie Generale, żołnierskie wskazania.

PAN PREMIER MARJAN ZYNDRAM-KOŚCIAŁKOWSKI, PREZES P. O. W. — WARSZAWA.

Zgromadzeni w Teatrze toruńskim na Ogólnopomorskim Zjeździe Legioniści i Peowiaci przesyłają Panu Premierowi i Prezesowi wyrazy głębokiej czci wraz z mocnym postanowieniem poparcia dążeń i wysiłków Jego Rządu zmierzających do zwyciężenia trudności gospodarczych kraju i zapewnienia człowiekowi pracy lepszego jutra.

PREZES WALERY SŁAWEK, PREZES ZWIĄZKU LEGJONISTÓW — WARSZAWA

Zgromadzeni w Teatrze toruńskim na Ogólnopomorskim Zjeździe, Legioniści i Peowiaci zasyłają Panu Prezesowi wyrazy głębokiej czci wraz z zapewnieniem, że w podjętej przez Niego pracy kształtowania nowego Polaka i dróg rozwojowych życia zbiorowego Polski — wytrwamy.

Na tem zakończono pierwszą część akademii.

W drugiej części, artystycznej, artyści Teatru Ziemi Pomorskiej p. Halina Dorée i p. Bolesław Mierzejewski, przy akompaniamencie p. Miszcza, odśpiewali szereg polskich pieśni ludowych i legionowych, poczem zespół teatru odegrał „Warszawiankę” Wypiańskiego.

Uroczystą akademję zakończyło odegranie „Pierwszej Brygady” przez orkiestrę 63 p. p.

8 milionów Polaków z zagranicy

przyłącza się do akcji uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego

Akcja prowadzona przez Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, której przewodniczy Pan Prezydent Rzeczypospolitej, objęła również 8-milionową rzeszę Polaków z zagranicy.

Światowy Związek Polaków z Zagranicy wydał do rodaków z poza granic Polski odezwę następującej treści:

RODACY!

Serca nasze przepelnione są jeszcze żalobą.

Tak niedawno odszedł od nas Marszałek Józef Piłsudski. Ten, co życie Swe oddał Ojczyźnie. Ten, co był Jej Synem Największym, wcieleniem najdoskonalszym Genjuszu Narodowego Rycerstwa.

Zostawił On nam dar niezrównany: Odrodzone, Niepodległą i Mocarstwową Polskę.

Taki był dar Marszałka, wzamian za który jednego tylko od nas żądał — byśmy byli dobrymi synami Ojczyzny.

My więc Józefowi Piłsudskiemu jedynie naszą miłość Ojczyzny w darze ofiarować możemy.

Przysliśmy natomiast pokoleniom winniśmy zostawić dowód, iż umieliśmy zrozumieć Marszałka; winniśmy zostawić dzieła wspaniałe, Marszałkowi poświęcone, a przyszłym Polakom o Nim mówiące.

Serce każdego Polaka przepelnione jest

serdeczną chęcią oddania czci Józefowi Piłsudskiemu.

Aby nie poszedł na marne najmniejszy odruch ani jednego serca polskiego — powołał Naród do życia Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Józefa Piłsudskiego.

Pod osobistym przewodnictwem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zorganizowany — Komitet ma zogniskować wszystkie odruchy serc polskich, pragnących uzewnętrznić swą cześć i wdzięczność dla Wielkiego Wychowawcy Narodu przez wznoszenie trwałych pomników pamięci i przekazania ich polskiej potomności. Przez swą pracę Komitet ujednostajnia całość akcji i ześrodkowuje różnorodne projekty dla nadania zbiorowemu hołdowi charakteru ogólnonarodowego.

W każdym zaś kraju, gdzie tylko biją serca polskie, powstają Komitety: ich zadaniem będzie dotrzeć do każdego Polaka, aby dać każdemu możliwość wyrażenia uczuć miłości dla Marszałka.

Komitet Naczelny dbać będzie, by z darów wszystkich Polaków powstały ku czci Józefa Piłsudskiego dzieła piękna, potężne, wielkości Wskrzesiciela Ojczyzny, naprawdę godne i jedną jeszcze więzią będącą między wszystkimi bez wyjątku Polakami.

Patrząc na te dzieła, będą musiały pamiętać przysłe pokolenia Polaków, iż jednego pragnął Wielki Marszałek: byśmy umieli tak, jak On twórco kochał Ojczyznę.

Światowy Związek Polaków z Zagranicy.

Świątokradztwa i profanacji w kościele w Truskolasach

dokonał sympatyk Stronnictwa Narodowego

W wyniku energicznych dochodzeń władze ujęły sprawcę profanacji i kradzieży, popełnionych w Truskolasach, w powiecie częstochowskim. Jest nim niejaki Walenty Młynarczyk, zamieszkały w Truskolasach przy swoim bracie Józefie Młynarczyku, który jest kościelnym i stróżem nocnym. Sprawca profanacji, Walenty Młynarczyk, jest sympatykiem Stronnictwa Narodowego i uczęszcza na wszystkie zebrania tego stronnictwa, a brat jego Józef jest oddawna członkiem Stronnictwa Narodowego.

Młynarczyk przyznał się do włamania do kościoła i profanacji. Zznał on, że ukradł z puszek kościelnej 1 zł 60 gr, poczem włamał się do tabernakulum i zjadł znajdujące się tam komunikanty. Kluczem do tabernakulum, jak również okrucy komunikantów znaleziono podczas rewizji w kieszeni Młynarczyka. Ciekawym jest, że przed dwoma laty Młynarczyk pełnił w zastępstwie swego brata funkcję kościelną.

Młynarczyk zostaje przekazany do dyspozycji władz prokuratorskich.

Dzień Imienin Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego

W sobotę cała Polska uroczysto obchodziła imieniny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego.

W WARSZAWIE

na wszystkich domach powiewały chorągwy państwowe, w witrynach sklepowych widniały portrety Dostojnego Solenizanta.

We wszystkich szkołach po nabożeństwach w kościołach i świątyniach wszystkich wyznań odbyły się uroczyste akademie. Specjalnie uroczystości zorganizowano akademię w Filharmonji.

W SPALE

Pan Prezydent R. P. przyjął w Spale p. Marszałka Senatu Prystora i p. Marszałka Sejmu Gara, którzy przybyli osobście złożyć Dostojnemu Solenizantowi życzenia z okazji imienin.

W imieniu Rządu składał życzenia P. Prezydentowi specjalnie przybyły do Spawy premier Zyndram-Kościałkowski.

NA JASNEJ GÓRZE

W dniu imienin Pana Prezydenta R. P. Ignacego Mościckiego odbyło się w Bazylice Jasnogórskiej uroczyste nabożeństwo, które w obecności ks. biskupa Kubiny i licznych przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych, odprawił ojciec Norbert Motylewski.

Po mszy świętej ks. biskup Kubina poświęcił swoje trzy ordery wraz z ostatnio otrzymanym krzyżem komandorskim

Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego przybrały uroczysty wygląd — ludność udekorowała domy chorągiewkami o bar-

Hold młodzieży szkolnej dla Pierwszego Obywatela Rzeczypospolitej w dniu Jego Imienin na dziedzińcu zamkowym w Warszawie

z gwiazdą, które zawiesił pod cudownym obrazem Matki Boskiej, jako votum. Nabożeństwo zakończono chóralnym odśpiewaniem „Boże, coś Polskę”.

NA POMORZU

Wszystkie miasta i miasteczka pomorskie w dniu imienin Prezydenta

wach narodowych, a wielu właścicieli sklepów witryny wystawowe portretami Dostojnego Solenizanta. W kościołach odprawiono na intencję P. Prezydenta msze św., w których wzięli udział przedstawiciele władz, społeczeństwa i tłumy młodzieży szkolnej.

Polski urzędnik w sekcji politycznej Ligi Narodów

Dotychczasowy sekretarz poselstwa Rzplitej w Sztokholmie, p. Bolesław Celiński, uzyskał urlop z Ministerstwa Spraw Zagranicznych i powołany został z dniem 1 lutego br. do sekcji politycznej sekretariatu generalnego Ligi Narodów.

„Lot pomorski”

Terminarz krajowych zawodów lotniczych

Ustalony dotychczas kalendarz krajowych zawodów lotniczych przewiduje następujące imprezy: w dniu 5 maja rb. krajowe zawody balonowe o puchar im. płk. Wańkowicza; w dn. 17 maja zlot gwiazdzisty do Łodzi; w dniach 6 i 7 czerwca rb. III lot północno-wschodniej Polski; w dniach 18 i 19 czerwca rb. lot pomorski; czerwiec (termin nieustalony) krajowe zawody szybowcowe; wrzesień (termin nieustalony) — VI krajowy lotniczy konkurs turystyczny (senjorów i junjorów).

Z imprez zagranicznych odbędą się w Polsce w dniu 30 sierpnia rb. zawody balonowe o puchar Gordon-Bennetta.

Mimo braku śniegów stan zasiewów jest dobry

Według danych, zebranych przez Główny Urząd Statystyczny, spowodowany przez wysoką stosunkowo temperaturę w ciągu zimy tegorocznej brak pokrywy śnieżnej w większości województw nie wpłynął ujemnie na stan zasiewów wobec równoczesnego braku mrozów. Natomiast częsta odwilż spowodowała w województwach północno-wschodnich nadmiar wilgoci w roli, względnie tworzenie się skorupy lodowej na polach, tak, że w pewnych okolicach województwa wileńskiego, woj. nowogrodzkiego, woj. białostockiego oraz woj. poleskiego zachodzą obawy uszkodzenia ozimin przez wygnicie, względnie wyprzenie. W większości jednak województw stan zasiewów jest dobry.

W porównaniu do stanu z dnia 15-go grudnia zasiewy pozostały przeważnie bez zmiany. Najlepiej zasiewy przedstawiają się w województwach południowych i śląskim, a najgorzej — w woj. wileńskim, nowogrodzkim i poleskim.

O jednego konkurenta mniej Likwidacja duńskiej linii okrętowej do Ameryki

Po dłuższym okresie niepewności co do możliwości dalszej eksploatacji duńskiej linii okrętowej do Ameryki, oświadczył ostatecznie minister handlu, że projekt udzielenia pożyczki na budowę 2 nowoczesnych statków dla tej linii nie uzyskał poparcia 4 ważniejszych stronnictw oraz komisji finansowej parlamentu i że przeto musiał być porzucony. Ponieważ stary tonaż nie nadaje się już do należytej eksploatacji linii transatlantyckiej — ma być odwołany w dniu 21 lutego br. odjazd statku „Fryderyk VIII” do Ameryki, statek ten zaś ma być wystawiony na sprzedaż.

Przy tej okazji przypomnieć należy, że wspomniana pożyczka miała być, według projektu, udzielona na budowę dwóch okrętów, tonażem i szybkością bardzo podobnych do M/S „Pilsudski” i M/S „Batory”.

AUTOGRAF GENERALNEGO INSPEKTORA SIŁ ZBRONNYCH

Handwritten signature and text, likely an official stamp or note related to the military or government.

„Gdziekolwiek znalazł się Polak zawsze go winno pamiętać o tem, że jest synem wielkiego narodu, który ma odrębną, swoją kulturę, swoje ideały i swoje przeznaczenie historyczne godne wielkości wielkiego serca.”

Min. Poniatowski o sytuacji rolnictwa Obrady nad budżetem Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Komisji Sejmu

Sobotnie całodziennie posiedzenie Komisji Budżetowej Sejmu poświęcone debacie nad budżetem Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych wzbudziło bardzo duże zainteresowanie wśród członków Izby.

Ciężką sytuację na odcinku rolnictwa zobrazował w kilkugodzinnych wywodach referent budżetu poseł Kamiński, którego zdaniem, koniecznością jest, poważne ograniczenie przywozu i jaknajgłębsze poparcie krajowej produkcji.

Rolnictwo, oświadczył poseł Kamiński, ma prawo do zysku i wymaga tego zdrowie narodu i Państwa. Dlatego nie można uznać, aby walka z przerosłymi kartelowymi mogła być uznana za zakończoną.

Pomyślna sytuacja gospodarza lasów państwowych skłoniła sprawozdawcę do podniesienia za zgodą rządu projektowanej na rok przyszły kwoty wpłat do Skarbu o 3 miliony, tj. do 27 zamiast 24 milionów.

Po referencji zabrał głos minister Rolnictwa i Reform Rolnych Poniatowski, który oświadczył m. in., że **podtrzymuje ocenę sytuacji rolnictwa, jaką dał w roku ub.** Wyjście z ciężkiej sytuacji rolnictwa nie może być spowodowane jakimś doraźnym posunięciem rządu ani też przypadkowym lub szczęśliwym zbiegiem okoliczności wewnętrznych. Jest to sytuacja, z której wyjście można znaleźć tylko w długotrwałym ciężkim trudzie, podejmowanym przez całość społeczeństwa polskiego, nie tylko przez społeczność rolniczą. Prawdziwe dostrzeżenie wsi, które nastąpiło w Polsce pod wpływem warunków kryzysowych, może być zbawienne.

W konkurencji sztucznego obniżania cen nie wytrzymamy walki z państwami niepomocnymi od nas silniejszymi. Możemy wytrzymać konkurencję tylko wówczas, gdy ją przeniesiemy na płaszczyznę konkuren-

cyjności w wytwarzaniu produktów. P. minister upatruje naszą siłę w łatwości i taniości wykładanej przez nas pracy.

P. minister podniósł **samowystarczalność gospodarki lasów państwowych**, która niewątpliwie przyczyni się do złagodzenia ciężkiego położenia budżetu oświatowego oraz do przyspieszenia akcji klasyfikacji gruntów w Polsce.

Przechodząc do zagadnienia rozwoju eksportu, p. minister przypomniał, że musimy liczyć się z tem, **jakie przeszkody** cudza

wola stawia naszym wysiłkom w handlu eksportowym. Kontyngenty i możliwości wywozowe zależą od chłonności własnego rynku.

Nie mamy prawa mówić, zakończył p. minister swe przemówienie, o **zasadniczym polepszeniu, lecz o istnieniu warunków**, w których całokształt polityki gospodarczej Państwa może dać takie efekty, że powolne zwiększenie dopływu dochodów do wsi i zwiększenie uczestnictwa wsi w życiu gospodarczym będzie stopniowo następować.

KOŁNIERZYK GeŻet to symbol 10792
Z CZERWONĄ NITKĄ gentlemana

Rozwój polskiej floty handlowej w roku 1935 Wzbogaciliśmy się o 16 jednostek i 16,2 tys. ton

Polska flota handlowa wzbogaciła się w r. 1935 o 16 jednostek o tonażu 16,2 tys. brutto rejestrowych ton, a 9,4 tys. netto rej. ton, czyli liczba statków wzrosła o 19,2% a pojemność o 24,7%.

Powyższy wzrost polskiej floty handlowej powstał dzięki zakupowi i wybudowaniu na stoczniach zagranicznych 25 jednostek o pojemności powyżej 20 ton rej. brutto każda, przy jednoczesnej sprzedaży 9 statków o łącznej pojemności 4,7 tys. brutto rej. ton.

Przyrost tonażu przedstawia się następująco: 1 statek pasażerski o pojemności 14,3 tys. brutto rej. ton i 8,2 tys. netto rej. ton, 6 statków towarowych o pojemności 4,4 tys. brutto rej. ton i 2,6 tys. netto rej. ton, 15 jednostek portowych względnie dopuszczonych do ruchu w zatoce o pojemności 2,0 brutto rej. ton i 1,4 netto rej. ton (w tem 4 holowniki), 2 statki rybackie o pojemności 51 brutto rej. ton i 29 netto rej. ton, wreszcie 1 statek szkolny ćwiczebny o pojemności 165 brutto rej. ton i 69 netto rej. ton.

Za wzorem Ms. „Pilsudski”

„Normandie” i „Queen Mary” — okrętami kabinowymi

W kołach nawigacyjnych wielkie wrażenie zrobiła wiadomość, że wykańczony obecnie w Anglii wielki transatlantyk linii Cunard-White Star „Queen Mary” ma być wciągnięty na listę t. zw. „okrętów kabinowych”, t. zn., że za przejazd tym okrętem pobierane będą stosunkowo niskie opłaty. Ponieważ krąży pogłoski, że za przykładem „Queen Mary” pójdzie przebudowywana obecnie „Normandie” — można się obawiać wojny taryf pasażerskich między poszczególnymi liniami transatlantyckimi, które — jak wiadomo — obecnie pracują w ramach t. zw. konferencji północno-atlantycznej, zawierającej umowę co do wysokości stawek przewozowych. Ostatnio obraduje w Londynie konferencja przedstawicieli sze-

regu linii transatlantyckich, która, jak dotąd, nie mogła jeszcze dojść do porozumienia.

Przechodzenie zbytkowych nawet parowców do kategorii „kabinowej” jest bezwątpnie wynikiem kryzysu gospodarczego. Zarządy wielkich towarzystw transatlantyckich nie mogły przytem zamknąć oczu na wielkie powodzenie kabinowych statków, jak „Ciampain” i „Lafayette” oraz M/S „Pilsudski”, który poszedł jeszcze dalej, bo na czele postawił klasę turystyczną. W ostatniej chwili donoszą, że linja francuska przerobiła na statek kabinowy parowiec „Paris”, a linja holenderska włączyła do tej klasy swoje transatlantyki „Veendam”, „Volendam” i „Rotterdam”.

Mąka, zboże i kwiaty polskie w Gdańsku

W sobotę podpisane zostało porozumienie polsko-gdańskie, dotyczące przywozu mąki, zboża i sru tu żytniego do Gdańska oraz ustalone zasady sprzedaży kwiatów na terenie W. M.

Ze strony Polski porozumienie podpisali nac. wydz. w Min. Rolnictwa p. Piłch i przedstawiciel Min. P. i H. przy Komisarjacie Gen. R. P. w Gdańsku p. Wolowicz.

Wspomnienia o Kondylisie

Z pamiętnika oficera dyw. gen. Żeligowskiego

5 kwietnia 1919 roku nastąpiła całkiem niespodziewana dla bolszewików likwidacja słynnej wyprawy na południe Rosji, w której brały udział: wydzielona z Armii Wschodniej marszałka Franchet d'Esperey grupa gen. d'Anselme'a i kilkotysięczny oddział grecki.

Do tej pory nie zostało wyjaśnione dostatecznie, co spowodowało gwałtowną likwidację rozwijającej się pomyślnie wyprawy. W każdym razie w Odesie kursowały uporczywe pogłoski, że we Francji nastąpiła zmiana rządu, mająca wszelkie cechy zmiany kursu politycznego.

Odwrot do Besarabji, po dwóch mostach przez Dniestr, pod Owidjopolem i Bugasem osłaniały oddziały dyw. gen. Żeligowskiego (dziś — 10 Dyw. Piech.), uzupełniane i częściowo formowane na terenie Odesy, oraz jeden pułk grecki pod dowództwem płk. Kondylisa.

Spotkałem go dwukrotnie: raz w Akermanie, kiedy przyjechał do sztabu gen. d'Anselme'a z prośbą o wyznaczenie mu innego rejonu postoju, drugi raz byłem u niego w pułku, który sąsiadował bezpośrednio z oddziałami polskimi.

Był to mężczyzna dość wysoki i szczupły, o śmiałej, energicznej twarzy, zamknięty w sobie i surowy. Podobno rzadko się uśmiechał. Rozmawiał chętnie na tematy wojskowe, interesował się żywo armją polską i, w porównaniu ze znaną ignorancją Francuzów, wykazywał zdumiewającą znajomość dziejów wojska polskiego i jego roli w wojnie światowej, poczynając od walk legionowych 1914 roku.

cięte pytania — i stojący przed nim oficer czy żołnierz, odpowiadający swobodnie, zawsze uśmiechnięty szczerze. Oczywiście, jeśli miał czyste sumienie.

Pozatem Kondylis prowadził intensywne wyszkolenie kadr, w prowizorycznym kasy-nieoficerskim odbywały się codzień po kolacji krótkie odczyty na zadane tematy,

Kondylis przy mapie Grecji

Pułk Kondylisa przedstawiał się na owe czasy wzorowo: żołnierz był syty, ubrany, obuty — co należało do rzadkości — przytem karny i wyszkolony; codzień odbywały się programowe ćwiczenia, jak w garnizonie w normalnych warunkach pokojowych.

nietylko z dziedziny wojennej, kończące się z reguły dyskusją.

Kondylis sam dużo pracował i w oknach chałupy moldawiańskiej, gdzie mieszkał, światło gasło ze wschodem słońca.

B.

MATOWĄ CERĘ

zamiast cery tłustej uzyskuje się przez mycie twarzy gorącą niemal wodą i proszkiem marmurowym „MIRACULUM“ oraz równoczesne posługiwanie się D-ra LUSTRA odłuszczeniowym pudrem „HIGJENICZNYM“.

56

KU UWADZE CZYTELNIKÓW

Na liczne zapytania w sprawie planu 35 Loterii, a w szczególności co do dodatkowych wygranych dziennych i bezpiatnego ciągnięcia powakacyjnego i wygranych seryjnych komunikujemy, że

bliższych informacji udziela i losy sprzedaje kolektura J. Wolanow, Warszawa, Marszałkowska 154. Konto P. K. O. 18.814.

1934

Groźba wojny celnej na Bałkanach

Fiasco konferencji gospodarczej w Bukareszcie

Konferencja gospodarcza państw bałkańskich, która odbywała się w Bukareszcie, została zakończona. Wyniki jej są nikłe, gdyż poza usgodnieniem niektórych kwestyj w dziedzinie komunikacji, nie osiągnięto właściwie żadnych rezultatów. W szczególności zawiodły zupełnie nadzieje ściślejszej współpracy gospodarczej między państwami

bałkańskimi i nie udało się nawet załagodzić rozbieżności istniejących w dziedzinie gospodarczej, zwłaszcza między Rumunją a Grecją.

Po zakończeniu konferencji delegacja grecka została jeszcze w Bukareszcie, celem prowadzenia dalszych rokowań, by nie dopuścić do wybuchu otwartej wojny celnej.

Za i przeciw chustce

Każdy medal ma dwie strony

Chustka ma od pewnego czasu coraz większą liczbę zastraszonych przeciwników, którzy domagają się w imię higieny usunięcia jej spośród przedmiotów codziennego użytku. Wrogowie chustki zarzucają jej, iż jest idealnym rozsadnikiem bakterji, zarazków, które za jej pośrednictwem magazynujemy w kieszeni. Nawet, gdy chustkę zmieniamy i bierzemy świeżą — mówią ultrahigienisci — zarazki z kieszeni przenoszą się na nową chustkę i tą właśnie drogą przenosimy katar, anginę, grype etc.

Czem zastąpić poczciwą chustkę do nosa lnianą czy jedwabną? Na to odpowiadają nam przeciwnicy jej, że należy pójść za przykładem Japończyków, którzy, zamiast naszych europejskich chustek, noszą przy sobie małe, kwadratowe bibułki jedwabne.

Bibułkę taką, raz użytą, rzuca się. W ten sposób unika się noszenia przy sobie kawałka płótna zbrudzonego i zakażonego.

Każdy medal ma jednak dwie strony. Metoda japońska używania papieru zamiast chustek do nosa, ma tę dużą wadę, iż wyrzucone papierki zaśmiecają ulicę i stanowią zmów same przez się źródło zakażenia masowego.

Zdaje się więc, iż kampania przeciwników chustek do nosa nie odniesie sukcesów na terenie europejskim, gdzie chustka pozatem spełnia jeszcze i inne funkcje, jako symbol uczuć: markuje np. żal, płacz, radość przy powitaniu, podkreśla elegancję ubioru etc. Dopiero w przyszłości przemysł włókienniczy może się obawiać konkurencji przemysłu papierniczego w tej dziedzinie.

I tu europeizacja...

Japonki nie chcą mieć skośnych oczu

Europeizacja Japonji postępuje ogromnie szybko naprzód i obejmuje najrozmaitsze dziedziny życia. Kobiety japońskie nietylko chcą dorównać swym europejskim siostronom jeśli chodzi o strój, tryb życia, używanie sportów, zajmowanie stanowisk i urzędów, ale nawet ostatnio zapragnęły upodobnić się do nich fizycznie. Mianowicie jeden ze słynnych chirurgów japońskich wynalazł metodę operacyjną, przy pomocy której skośne oczy czar żółtej rasy, stają się zupełnie podobne do oczu białej rasy. Wskazy-

czy jedno umiejętnie nacięcie mięśni i kładka Japonka traci jedną z najbardziej charakterystycznych cech swej rasy: skośne oczy. Operacja taka nie jest wcale bolesna, a kuracja po niej trwa stosunkowo niedługo. Pierwszej takiej operacji dokonał chirurg japoński na tydzień jednej z popularnych japońskich aktorek filmowych, która znalazła wiele naśladowczyń i wprowadziła nową modę „europejskich oczu“ w Japonji.

U nerwowo oburcz i cierpkość psychicznie łagodnie działająca naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa przyczynia się do dobrego trawienia, daje spokojny, wolny od ciężkich myśli sen

Zarabiamy na sankcjach Nowe kontyngenty francuskie dla Polski

W związku z sankcjami, Francja przyznała Polsce w dziedzinie produktów rolnych część tych kontyngentów, które nie mogą być wykorzystane przez Włochy. Przewszystkiem dotyczy to owiec, mięsa, wędzonych produktów mięsnych, żywego i bitego drobiu, sera i czosnku.

Jako rekompensatę otrzymuje Francja od Polski kontyngenty na towary następujące: koniak, zwykłe i musujące wina, ser i orzechy. Zaznaczyć należy, że Polsce peraz pierwszy przyznano kontyngenty na przywóz wędzonych produktów mięsnych, a głównie szynek.

Popularne wydanie trylogii Sienkiewicza z mapkami

Celem umożliwienia każdemu Polakowi nabycia Trylogii Henryka Sienkiewicza, Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie przygotowuje najtańsze jego wydanie zaopatrzone w objaśnienia rzeczowe i językowe. Spełniając nadto pragnienie wielkiego pisarza, aby jego powieści historyczne były uzupełnione odpowiednimi mapkami, na co za życia autora nie pozwalała cenzura rosyjska Ossolineum dodaje do każdej części Trylogii tego wydania mapkę historyczną terenu, na którym odbywa się akcja powieści. Na mapkach tych, dostatecznie wielkich będą zaznaczone szlaki którymi odbywały się pochody, wyprawy itd.

Nadto wydana będzie duża mapa ścienna formatu 90 razy 100 cm, zawierająca wszystkie miejscowości (około 750) wymienione w Trylogii, a znajdujące się na terenie Rzplitej Polskiej i jej pogranicza.

Ottón Habsburg w wojsku — ale belgijskiem

Ottón Habsburg brał udział w ub. roku w manewrach armji belgijskiej. Obecnie arcyksiążę będzie przyjęty do szkoły belgijskiego sztabu generalnego na prawach wolnego słuchacza. Wiadomość ta została szeroko skomentowana w prasie węgierskiej.

Poselstwo ucieka przed... mrówkami

Poselstwo Finlandji w Waszyngtonie padło ofiarą termitów. Owady te poczyniły olbrzymie szkody w ścianach i meblach poselstwa. Nie jest wykluczone, że dyplomatyczne przedstawicielstwo Finlandji będzie musiało szukać sobie innej siedziby.

Piętnastolatki w Persji

Z Teheranu donoszą, że minister sprawiedliwości podpisał dekret, na mocy którego będzie można wyjść zamąż dopiero po ukończeniu lat 15.

Prawo to dotyczy również tych wdów i rozwódek, które nie ukończyły jeszcze 15 lat. Chcąc wyjść po raz wtóry zamąż, będą musiały jeszcze trochę poczekać, aż przepisywany wiek ukończą.

Pies-żongler

Najmłodszym sierżantem armji greckiej jest chrześny syn zmarłego przed dwoma dniami gen. Kondylisa Jerzy Lajouras, przed którym prezentuje broń posterunek batalionu „Eryzonas”

Ruszał się w oczy stosunek wzajemny dowódcy i podwładnego, szczególnie w godzinach pozasłużbowych: Kondylis surowy, małowówny, zadający krótkie, jakby w-

Nie przyjął 250 tys. dolarów Szlachetny gest uczonego-odkrywcy

Dr. Leroy Hartman, docent Uniwersytetu Columbia, wynalazł podobno nowy środek, znieczulający plombowanie zębów. Preparat ten składa się z dwóch części eteru siarczanego — z jednej części 95% alkoholu, oraz z jednej części tymolu. Firmy prywatne ofiarowały dr. Hartmanowi za ten wynalazek 250.000 dolarów. Uczony jednak ofertę tę odrzucił i wynalazek swój bez żadnej dla siebie korzyści oddał na usługi ochorych.

Tam, gdzie pochowano Kiplinga

W opactwie Westminster, gdzie znajdują się groby królewskie i zasłużonych mężów, poświęcono jeden zakątek świątyni poetom. Tutaj właśnie umieszczony zostanie sarkofag Kiplinga. W 1905 r. pochowany został w opactwie John Irving, w 1928 r. — powieściopisarz Thomas Hardy. Tutaj stoją też pomniki Waltera Scotta, Macaulaya'a, Thackeraya'a i Dickensa. Ale nietylko pisarze spoczywają w tej apłicy, także i muzycy, np. Jenny Lind, słynna śpiewaczka szwedzka, K. G. Händel, słynny kompozytor.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr 5

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok VII

Reprezentacja pięściarska Bukaresztu zwycięża Gedanę 11:5

Zasłużone zwycięstwo Rumunów

Sobotni mecz bokserski reprezentacji Bukaresztu i Gedanji był niewątpliwie największą sensacją sportową ostatnich miesięcy na terenie Gdańska. Goście z południa, nie sprawili nam zawodu. Prawie wszyscy zawodnicy reprezentowali wysoki poziom techniczny, i dobrą formę fizyczną. W każdej prawie kategorii rysowała się różnica między zawodnikami polskimi i rumuńskimi z wyjątkiem wagi średniej, na korzyść Rumunów, którzy rozporządzają lepszymi warunkami fizycznymi, a przedewszystkiem stale atakowali i odważnie parli naprzód.

Strona organizacyjna zawodów, która dotąd w Gedanji wypadła doskonale, onegdaj wykazywała szereg niedociągnięć.

Przedewszystkiem zwykle po czwartej walce stosowana była przerwa, której onegdaj zaniedbano. Przyzwyczajona do tego publiczność opuściła miejsca i wyszła do poczekalni, tak, że następna walka, odbyła się przy prawie pustej sali.

Osobnych słów kilkoro należy się pod adresem sędziego ringowego. P. Rudolf w niezliczonej ilości meczów dowiódł nam, że na to stanowisko wogóle się nie nadaje. Swojem zachowaniem na ringu denerwuje zawodników i publiczność.

Przechodząc do poszczególnych walk, zaznaczamy, że w wadze lekkiej odbyły się dwie walki, ponieważ Rumuni nie wystawili zawodnika w wadze ciężkiej z powodu kontuzji.

Waga musza: Panaitescu (B) — Wyszecki (G). Od początku zawodnicy badają się wzajemnie. Wyszecki wykazujący poprawę formy, zadaje szereg ładnych ciosów. Od początku drugiej rundy tempo jest ostre. Wyszecki cały czas jest w defensywie a Rumun lokuje doskonały cios w żołądek, po którym Wyszecki słabnie.

W trzeciej rundzie tempo wzmacnia się jeszcze. Wyszecki nie potrafi zupełnie kontrolować i nie zasłania się. W ostatniej chwili zrywa się jednak do ataku, ale Rumun kontroluje go krótkimi ciosami podbródkowymi. Obaj kończą walkę zupełnie wyczerpani. Zwycięża Rumun na punkty.

Waga kogucia: Osca (B) — Sierocki (G). Rumun odrazu bierze ostre tempo. Przy bardzo silnie zbudowanym Osce, Sierocki prezentuje się bardzo słabo, mimo to trzyma się dobrze. W drugiej rundzie tempo słabnie. Rumun atakuje sierpami i ciosami podbródkowymi. Sierocki przeżywa trzecia runda jest zupełnie wyrównana. Rumun słabnie i brak mu już skuteczności. Sierocki nie potrafi wykorzystywać przewagi długich rąk. Osca wygrywa na punkty.

Waga piórkowa: Boncila (B) — Bianga (G). Biango w tym meczu obchodził jubileusz 75-tych walki i otrzymał od klubu upominek. Od początku Polak walczy spokojnie. Rumun nie potrafił stawić skutecznego oporu. W drugiej rundzie walka ożywia się. Rumun usiłuje przejść do ofensywy, jednak Bianga paraliżuje jego ataki, stosując umiejętnie unik, a przytem jest bardzo szybki i prawie nie osiągalny. Boncila pod koniec rundy słabnie. W trzeciej rundzie Bianga przez cały czas atakuje i zasypuje Boncilę serjami ciosów. Zwycięża wysoko na punkty Bianga.

Waga lekka: Dawid (B) — Hirs (G). Polak od początku już słaby i nie może wytrzymać tempa. Dawid ostro atakuje i cały czas zbiera punkty. W drugiej rundzie Rumun silnie i dobrze trafia. Hirs jednak jest bardzo wytrzymały.

Trzecia runda ma ten sam obraz. Rumun zupełnie świeży zasypuje Hirsza ramami, który pod koniec jest groggy. Wygrywa wysoko na punkty Dawid.

Waga lekka: W drugiej walce w wadze lekkiej spotkali się Jakob (B) i Zieliński (G). Rumun przeważa technicznie i zadaje szybkie ciosy sierpami. Zieliński walczy b. ambitnie i też często dochodzi do głosu.

W drugiej rundzie Jakob trafia lepiej i skutecznie oraz doskonale wyzyskuje wszystkie sytuacje.

W trzeciej rundzie walka jest wyrównana. Polak ledwie atakuje i trafia, nie może jednak odrobić straconych na początku punktów.

Wygrywa Rumun na punkty.
Waga półśrednia: Stoian (B) — Jaworski (G). Walka zaczyna się w szalonym tempie. Jaworski z meczu na mecz jest lepszy i doskonale odpowiada na ataki Rumuna. Miesiąc treningu pod okiem fachowca, a Polak byłby niedozwycięziona.

Chwilowo nie ma jeszcze precyzji w zadawaniu ciosów. W drugiej rundzie Jaworski walczy cały czas z defensywy. W trzeciej rundzie Jaworski przetrzymawszy huraganowe ataki Rumuna i pod koniec rundy znacznie przeważa. Walka kończy się remisem.

Waga średnia: Boncescu (B) — Sarnowski (G). Polak przeważa wzrostem i siłą, nie potrafi jednak swej przewagi wykorzystać. Rumun tymczasem doskonale atakuje. W drugiej rundzie Sarnowski walczy spokojnie i nieźle kontruje. Rumun jednak ma doskonałą zastonę i ciosy Sar-

nowskiego nie dochodzą celu.
W trzeciej rundzie Rumun słabnie i Polak przeważa cały czas. Wynik nierozstrzygnięty.

Waga półciężka: Lungu (B) — Hanske (G). Hanske o głowę niższy od Rumuna nie może go prawie osiągnąć. Polak dąży do zwarcia, ale Rumun potrafi utrzymać walkę na dystans. Silny prawy podbródkowy cios Rumuna posyła Hanske'go na chwilę na deski. W drugiej rundzie inicjatywę ataku przejmuje Hanske i zadaje do-

bre ciosy serjami. Rumun słabnie. Również i w trzeciej rundzie Hanske atakuje dobrze i skutecznie. Rumun jest groggy, ale Hanske również słabnie i nie potrafi tego wykorzystać.

Walka kończy się również wynikiem remisowym.

Aby nie pozbawić publiczności widoku walki w wadze ciężkiej, Gedanja sprowadziła boksera Cuiajvi — Kuchnowskiego. Przegrał on jednak z Chomą już w pierwszej rundzie przez techniczny k. o.

Z konkursów hippicznych w Berlinie

Polacy na drugim miejscu w puharze narodów

Berlin, 2. 2. (PAT.) W sobotę rozegrano w Berlinie na międzynarodowych zawodach hippicznych najważniejszy konkurs zespołowy o nagrodę Niemiec (t. zw. puhar narodów), ufundowaną przez kanclerza Hitlera. Pierwsze miejsce i nagrodę zdobył zespół

niemiecki. Drugą nagrodę zdobył zespół polski w składzie mjr. Lewicki na „Kikimorze“, por. Komowski na „Wizji“ i por. Czerniawski na „Warszawiance“. Dużym sukcesem Polaków jest pokonanie Włochów, którzy zajęli dopiero trzecie miejsce.

Kalbarczyk ustanawia nowy rekord

w biegu łyżwiarskim na 500 m

Zurich, 2. 2. (PAT.) W Davos rozpoczęły się mistrzostwa świata w jeździe szybkiej na lodzie. W rozegranym biegu na 500 m. zwyciężył Amerykanin Lamb w doskonałym czasie 42,6 sek. (rekord świata 42,5 sek.).

Startujący w zawodach jedyny Polak Kalbarczyk przyszedł na 32-em miejscu, przytem jednak wynikiem 46,3 sek. ustanowił nowy rekord Polski, który dotychczas wynosił 47,8 sek.

Zurich, 2. 2. (PAT.) W sobotę popołudniu odbyła się w Davos na mistrzostwach ły-

wiarskich świata druga konkurencja, a mianowicie bieg na 5000 mtr. Zwyciężył Norweg Ballagrund w czasie 8,32,5. Kalbarczyk zajął 12-te miejsce, osiągając czas 9:10,2.

W biegu na 10,000 m pierwsze miejsce zajął Wasenius (Finlandja) w czasie 17,51,4. Kalbarczyk zajął 5-te miejsce z czasem 18,07,8.

Mistrzostwo łyżwiarskie świata w jeździe szybkiej zdobył w ogólnej klasyfikacji Norweg Ballagrund.

Międzynarodowe akademickie mistrzostwa narciarskie Polski

Worochta, 2. 2. (PAT.) W piątek rozpoczęły się w Worochcie międzynarodowe akademickie mistrzostwa narciarskie Polski. Ze względu na zupełny brak śniegu w okolicach Worochty biegi rozegrano w Zarosłaku, a konkurs skoków został wogóle odwołany. W Zarosłaku warunki są również nieszczygłone, gdyż przed zawodami spadł deszcz i cała pokrywa śnieżna silnie zlodowaciała. W piątek w pierwszym dniu zawodów rozegrano bieg panów na 16 klm. i bieg pań na 6 klm.

Bieg panów na 16 klm. zgromadził 56 zawodników z których bieg ukończyło 24! Nie spodzianką była doskonała forma zawodnika krakowskiego A. Z. S. Ustupskiego, który wygrał bieg w czasie 1:36:50, bijąc szereg znanych narciarzy krajowych i zagranicznych. Drugie miejsce zajął Wojno z gdańskiego A. Z. S. w czasie 1:42:20 przed Paulsem (Łotwa), Stojanowskim (Warszawa), Rajskim (Zakopane) i Dabellinem (Łotwa).
CiesięwBZ: AJS 5ld.kBph4n0zwroci

W biegu pań startowało 9 zawodniczek z których bieg ukończyło 6. Zwyciężyła Mirza (Łotwa) w czasie 52:26 przed Mazurko-

wą A. Z. S. — Warszawa i Postępską AZS. — Wilno.

Worochta 2. 2. (PAT.) W sobotę w drugim dniu międzynarodowych narciarskich mistrzostw Polski akademików odbył się bieg zjazdowy panów. Z uwagi na bardzo osłabłe tereny trasa biegu została znacznie skrócona i wynosiła zaledwie 2 klm. Bieg pań, jak i konkurs skoków zostały wogóle odwołane.

Kolejność w biegu przedstawia się następująco: 1) Jenner (AZS, Lwów) 2:30; 2) Skolimowski (AZS Warszawa) 2:32; 3) Pimpicki (AZS Wilno).

Z gości zagranicznych najlepszy zawodnik Hermanowski z Rygi sklasyfikował się dopiero na 19 miejscu.

W trzecim dniu odbył się na stokach Horwerli w pobliżu wodospadu Prutu slalom panów i bieg zjazdowy pań.

Pierwsze miejsce zajął Fajkosz ze Lwowa przed Jerzym Skolimowskim z Warszawy. Z zawodników zagranicznych startował tylko Lotysz Hermanowski, który zajął dopiero 12-te miejsce.

Po obliczeniu punktacji biegu zjazdowe-

Trzy nowe rekordy Pomorza

ustanowiono na zawodach w hali Okr. Ośrodka W. F. w Toruniu

Wczoraj odbyły się w hali Okręgowego Ośrodka W. F. w Toruniu zawody lekkoatletyczne pod hasłem „bijemy rekordy Pomorza“. Zawody odbyły się w konkurencji pań i panów i przyniosły w plonie trzy nowe rekordy Pomorza, w skoku wzwyż pań, rzutu kulą pań i skoku o tyczce panów. Ponadto zawodniczki zamiejscowe, Książkiewiczówna, niestowarzyszona, w skoku wdal i Cejzikowa, A. Z. S. Warszawa, w rzucie

kulą, uzyskały wyniki lepsze od rekordów Pomorza.

Poszczególne wyniki są następujące:

Bieg pań 30 m: 1) Książkiewiczówna czas 4,9 sek., 2) Romanowska Polonja Bydgoszcz, czas 5 sek., 3) Lewandowska E. Pomorzaniek, czas 5,1 sek.

Skok wzwyż pań: 1) Romanowska (Polonja Bydgoszcz) 1,29 m. Rekord Pomorza pobity o 1 cm. 2) Lewandowska E. (Pomorzaniek) 1,24 m., 3) Książkiewiczówna 1,24 m.

Rzut kulą pań: 1) Cejzikowa (A. Z. S. Warszawa) 11,53 m., 2) Lilje („Gryf“) 9,62 m. Rekord Pomorza pobity o 3 cm. 3) Rynkowska („Gryf“) 9,61 m.

Skok wdal pań: 1) Książkiewiczówna 4,63 m., 2) Lewandowska E. (Pomorzaniek) 4,41 m., 3) Stawska (Pomorzaniek) 4,28 m.

Bieg 30 m pań: 1) Kurtz czas 4,3 sek., 2) Polzin czas 4,3 sek., 3) Kulecki czas 4,4 sek., wszyscy z Pomorzaniek Toruń.

Bieg 30 m przez płotki pań: 1) Kulecki (Pomorzaniek) czas 5 sek., 2) Wólke („Gryf“) czas 5,2 sek., 3) Polzin (Pomorzaniek).

Skok wzwyż pań: 1) Kulecki (Pomorzaniek) 1,62 m., 2) Kurtz (Pomorzaniek) 1,49 m., 3) Kościuszko (Gryf) 1,49 m.

Skok o tyczce: 1) Zakrzewski (Polonja Bydgoszcz) 3,68 m. Rekord Pomorza pobity o 31 cm., 2) Antoniewicz (Gryf) 3,00 m.

Skok wdal pań: 1) Kurtz (Pomorzaniek) 5,94 m., 2) Pierucki (Gryf) 5,84 m., 3) Kulecki (Pomorzaniek) 5,59 m.

Skok wzwyż z miejsca: 1) Antoniewicz (Gryf) 1,25 m., 2) Kościuszko (Gryf) 1,20 m.

Rzut kulą pań: 1) Krygier (Sokol) 12,40 m. Rekord Pomorza wyrównany. 2) Biskupski (Gryf) 12,02 m., 3) Jobs (Gryf) 8,60 m.

Zawody zaszczylił swoją obecnością p. plk. Klementowski. Zainteresowanie publiczności pomimo wygodnych warunków (ciepła hala) małe.

Obóz olimpijski w Toruniu dochodzi do skutku

Obóz olimpijski dla skoczków i miotaczy w hali Okręgowego Ośrodka W. F. w Toruniu dochodzi do skutku w czasie od 10—20 lutego. Do tego czasu trener Cejzika prowadził będzie dalszą zaprawę lekkoatletyczną zawodników toruńskich. Praca Cejzika w Toruniu znajduje zrozumienie wśród zawodników, którzy licznie uczęszczają na treningi i czynią dobre postępy.

Hokeiści węgierscy wygrywają na Śląsku

Katowice, 2. 2. (PAT.) Olimpijska reprezentacja hokejowa Węgier w drodze do Garmisch zatrzymała się na dwa dni w Katowicach, gdzie rozegrała dwa spotkania. Pierwszy mecz rozegrany w sobotę późnym wieczorem z reprezentacją Śląska wygrali Węgrzy w stosunku 7:2 (2:0, 1:1, 4:1). Zwycięstwo Węgrów jest w zupełności zasłużone.

Ślązacy jedynie w drugiej fazie gry potrafili nawiązać walkę z przeciwnikiem. W ostatniej tereji Węgrzy mieli miążdzącą przewagę.

HOKEIŚCI POLSCY ZWYCIĘŻAJĄ RIESERSEE 4:3

Garmisch, 2. II. (PAT.) W sobotę wieczorem na olimpijskim stadionie lodowym w Garmisch Partenkirchen polscy hokeiści olimpijscy rozegrali spotkanie towarzyskie ze znanym niemieckim klubem S. C. Riesersee, wygrywając spotkanie w stosunku 4:3 (1:1, 2:1, 1:1).

Piłka nożna

GEDANJA—SOPOTTER S. V. 1:4

Gedanja grała w Sopotach z tamt. Sopotter S. V. i uległa niespodziewanie 1:4. Druga drużyna Gedanji pokonała w Gdańsku Preussen II. w stosunku 4:3.

Ping-pong

K. P. W. GDAŃSK—GEDANJA 10:4

Spotkanie rozegrane w Gdańsku przy niesio zasłużone zwycięstwo kolejarzom. K. S. M. (Gdynia)—K. S. Pomorzaniek (Toruń) 3:2.

W Gdyni K. S. M. po ciekawej walce pokonało młodą, ale dobrze zapowiadającą się drużynę K. S. Pomorzaniek 3:2.

TENIS NA LODZIE

Katowice, 2. 2. (PAT.) Przed meczem z Węgrami na sztucznej lodzie w Katowicach rozegrano po raz pierwszy w Polsce mecz tenisowy na lodzie z udziałem Bratka i Tarłowskiego. Pokaz wypadł wcale udanie.

DIWNA POGŁOSKA

New York, 2. 2. (PAT.) Prasa polska wychodząca w Ameryce donosi, że Stanisława Walasiewiczówna po tegorocznych igrzyskach olimpijskich w Berlinie zamierza wycofać się z amatorskiego życia sportowego.

Jednocześnie ta sama prasa notuje, że młodsza siostra Stasi — Klara, zapowiada się obiecująco w lekkoatletyce.

go i slalomu, mistrzem akademickim Polski w kombinacji alpejskiej został Skolimowski, osiągając 194,84 pkt., 2) Fajkosz 193,03.

Międzynarodowe zawody narciarskie Związku Strzeleckiego

Zakopane, 2. 2. (PAT.) W piątek odbyło się w Zakopanem uroczyste otwarcie pierwszych międzynarodowych zawodów narciarskich Związku Strzeleckiego. Obecni byli poza zawodnikami, attaches państw, biorących udział w zawodach, to jest: Estonji, Finlandji i Łotwy.

W sobotę odbyła się pierwsza część zawodów a mianowicie bieg sztafetowy 5x10 kl. Warunki na trasie ciężkie, śnieg rozmokły i ciepło.

W konkurencji międzynarodowej startowały 4 sztafety: fińska, estońska, łotewska i polska. Pierwsze miejsce zajęła sztafeta Finlandji w czasie 3:47:52 sek. Na drugim miejscu znalazła się sztafeta estońska w

czasie 4:28:52 sek., trzecie miejsce zajęła sztafeta polska w czasie 4:36:53, czwartej miejsce zajęła Łotwa.

W konkurencji krajowej pierwsze miejsce zajęła sztafeta Związku Rezerwistów z Zakopanego, która uzyskała czas lepszy od ofi jalnej sztafety polskiej, mianowicie 4:27:48. Drugie miejsce w konkurencji krajowej zajęła sztafeta Związku Strzeleckiego ze Śląska przed Pocztozem P. W. z Krakowa i sztafetą Zw. Strzeleckiego ze Lwowa.

Indywidualnie pierwsze miejsce zajął Finn Loinen w czasie 43:26 przed swoimi rodakami Karipnenem, Markanem, Tuppuramenem i Tellenenem. Pierwszy z Polaków Dawidek uplasował się na 9-em miejscu.

Zjazd Koła Miast Pomorza i Wielkopolski

o projektach nowych ustaw dotyczących samorządu

Dn. 1 bm. o godz. 12 rozpoczęły się w Gimn. Miejsk. im. Kopernika w Bydgoszczy obrady zjazdu Koła Miast Wielkopolski i Pomorza, zwołane specjalnie celem zajęcia stanowiska wobec projektowanych przez Rząd dalekoidących zmian w dotychczasowym ustawodawstwie samorządowym. W zjeździe wzięło udział około 70 delegatów z Pomorza i Poznańskiego (przeważnie prezydenci i burmistrzowie poszczególnych miast i miasteczek). Obradom przysłuchiwali się p. senator Jeszke, oraz posłowie pp. Słoda, Dudziński, Gałza, Michałowski i Kamiński.

Zjazd zgał prezydent m. Bydgoszczy p. Barczewski, zaznaczając na wstępie, iż różnorodność ustawodawstwa samorządowego w poszczególnych dzielnicach Rzplitej, utrudnia w wysokiej mierze unormowanie zdrowej gospodarki i administracji terytorjalnej i dlatego skłoniła czynniki rządowe do podjęcia akcji uzdrawiającej w tej dziedzinie. Mówca podkreślił konieczność tejże akcji i podał jako przykład rozgardzając panujący w dziedzinie uposażeń emerytalnych. I tak Bydgoszcz — miasto 130-tyś mieszkańców — wydaje na uposażenia emerytalne 325.000 zł rocznie, podczas gdy Warszawa — a więc miasto 10-krotnie większe — preliminuje na ten cel zamiast — progresywnie rzecz biorąc — 3.250.000 zł — sumę niewspółmiernie wyższą, bo 11.922.000 zł, a wydatek ten przewidziany w budżecie stołecznym na r. 1936 sięga nawet sumy 14.000.000 zł. Poznań wykazuje w swym budżecie sumę 489.000 zł na emerytury, a Kraków liczebnie mniejszy — 2.493.000 zł. Osobliwe te rozbieżności muszą być usunięte, a to w imię dobra samorządu, stanowiącego kościół spoistości administracyjnej Państwa. Ta uzdrawiająca akcja Rządu w istocie rzeczy nie może dotyczyć w całej swej rozciągłości zachodnich ziem Polski, a więc polaci kraju — jak przykład powyższy poucza — pod względem administracyjnym unormowanej i uporządkowanej.

To też zjazd niniejszy nie ma na celu wszczynania jakiegokolwiek akcji protestacyjnej, czy też przekształcenia się w tego rodzaju manifestację, tem bardziej, iż samorządy województw zachodnich przeniknięte są głębokim patriotyzmem, oraz głęboko zakorzenionem poczuciem państwowości, co zresztą znalazło swój wyraz w doskonałej harmonii i współzyciu samorządów tych, z państwowymi władzami nadzorcami. Zjazd powinien raczej stać się pewnego rodzaju czynnym doradcym, powinien znaleźć i wskazać czynnikiem rządowym drogę przystosowania projektów nowelizacji ustaw samorządowych do wymogów realnego życia, gdyż szablonowe traktowanie sprawy pogorszyłoby tylko dotychczas panujące w tej dziedzinie stosunki.

Na wniosek p. prez. Barczewskiego zebrani poruczyli przewodnictwo obrad prezesowi Koła Miast Pomorskich p. prezydentowi m. Grudziądzia Włodkowi, który przyjmując wybór, przyłączył się w zupełności do wywodów swego przedmówcy, dorzucając do szeregu jeszcze uwag natury ogólnej.

Skolei rektor Zw. Miast R. P. p. Marcell Porowski, w kilkugodzinnym referacie, poddał szczególnej analizie projekty czterech ustaw, a to: ustawy o służbie w samorządzie terytorjalnym, oraz ustaw uposażeniowej, dyscyplinarnej i emerytalnej. Referent uznając zasadniczo konieczność ich nowelizacji podkreślił, iż w projektach rządowych zaznaczył się niemały pośpiech, przez co wkraśli się doń dość poważne niekonsekwencje. Uwidaczniają się one przede wszystkim w projekcie ustawy uposażeniowej, w związku z uregulowaniem prawnopublicznego stosunku członków zarządów miejskich i pracowników samorządowych. Projekt rządowy upośledził w niemałej mierze stałych, etatowych urzędników samorządowych, których uposażenie niejednokrotnie w mgól su-

gesty władz centralnych kształtować się może i będzie gorzej od wynagrodzeń sili kontraktowych. Zdaniem referenta, nierealne są również proponowane przez władze stawki emerytalne, przewidujące dla członków zarządów miejskich granicę minimalną 1.200 zł — maksymalną 1.500 zł. Byłyby to dotacje zbyt — jak na obecne czasy — hojne. Doprowadziłyby to do osobliwego faktu, iż niejednokrotnie członek zarządu otrzymałby emeryturę wyższą od uposażenia w służbie czynnej.

W ożywionej dyskusji, jaka się nad referatem p. dyr. Porowskiego wywiązała, zabierało głos kilku uczestników zjazdu, m. in. prezydent m. Torunia p. Bolt, prezydent m. Grudziądzia p. Włoddek, radca miejski p. Zaleski z Poznania, prezydent m. Inowrocławia p. Jankowski i in.

W końcu zebrani przyjęli jednogłośnie poniższą rezolucję:

Przedstawiciele Koła Miast Wielkopolski i Pomorza, zebrani na wspólnym posiedzeniu w Bydgoszczy w dniu 1 lutego 1936 r., po rozpatrzeniu:

- a) projektu ustawy o służbie w samorządzie terytorjalnym,

- b) projektu ustawy o uposażeniach w samorządzie terytorjalnym,
- c) projektu ustawy o odpowiedzialności służb. w samorządzie terytorjalnym
- d) projektu ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym,

uchwalili zwrócić się do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych oraz PP. Senatorów i Posłów z Województw Poznańskiego i Pomorskiego z następującym wnioskiem: Przyłączając się w zupełności do zasadniczego stanowiska Związku Miast Polskich, zajętego w przedmiocie powyższych projektów ustaw, proszą o uwzględnienie dalszych poprawek, które się odnośnie powyższych projektów ustaw nasunęły:

uszanowanie wszystkich skutków prawnych (t. j. praw nabytych) zaistniałych legalnie na podstawie dotychczas obowiązującego ustawodawstwa polskiego w przedmiocie, które uregulować mają na przyszłość powyższe ustawy, z zastrzeżeniem usunięcia przerostów przystosowania nowych praw i to:

- a) w związku z poprawką ad 1. najwyższy wymiar emerytalny jednako ograniczyć przy członkach zarządów do 1200,— zł. miesięcznie, a funkcjonariuszów samorządowych do 1000,— zł. miesięcznie;
- b) uposażenie emerytalne nie może być nigdy wyższe od każdorazowego uposażenia w służbie czynnej;
- c) służba państwowa polska powinna być w całości bezwarunkowo zaliczona do wyслуги emerytalnej.

Przez Pomorze nie będzie przebiegać 6 par niemieckich pociągów tranzytowych

Z dniem 7 lutego br. — jak już o tem donosiliśmy — ulegają redukcji następujące niemieckie pociągi pasażerskie, kursujące między Rzeszą Niemiecką a Prusami Wschodnimi.

1. Na linii Malbork—Tczew—Chojnice — pociąg osobowy nr. 911/302: Malbork odj. 23.26, Tczew przyj. 23.44, odj. 23.54, Chojnice przyj. 1.37, odj. 1.48, przy czym pociąg ten poraz ostatni kursuje w nocy z 6 na 7 lutego; pociąg osobowy nr. 912/305: Chojnice przyj. 7.23, odj. 7.38, Tczew przyj. 9.31, odj. 9.43, Malbork przyjazd 10.17.

2. Na linii Strzebielino—Gdańsk—Tczew—Malbork — pociąg pospieszny nr. 101/D24: Malbork odj. 11.44, Tczew przyj. 12.00, odj. 12.10, Gdańsk przyj. 12.37, odj. 12.47, Gdynia przyj. 13.12, odj. 13.14, Strzebielino przyj. 13.48, odj. 13.58; pociąg pospieszny nr. 102/D23: Strzebielino przyj. 15.13, odj. 15.38, Gdynia przyj. 16.12, odj. 16.14, Gdańsk przyj.

16.38, odj. 16.48, Tczew przyj. 17.28, Malbork przyj. 17.43.

3. Na linii Hława—Jamielnik—Toruń—Poznań—Berlin — pociąg pospieszny nr. 303/D52: Hława odj. 22.40, Jamielnik przyj. 22.47, odj. 22.59, Toruń Przedm. przyj. 0.15, odj. 0.26, Poznań przyj. 2.23, odj. 2.33 — pociąg ten kursuje poraz ostatni w nocy z 6 na 7 lutego; pociąg pospieszny nr. 304/D51: Poznań przyj. 2.16, odj. 2.29, Toruń Przedm. przyj. 4.26, odj. 4.34, Jamielnik przyj. 5.55, odj. 6.05, Hława przyj. 6.12.

4. Na linii Hława—Toruń—Bydgoszcz—Kaczory—Piła — pociąg pospieszny nr. 307/D116 Hława odj. 8.14, Jamielnik przyj. 8.21, odj. 8.34, Toruń Przedm. przyj. 9.47, odj. 9.55, Bydgoszcz przyj. 10.34, odj. 10.41, Piła przyj. 12.06; pociąg pospieszny nr. 308/D115: Piła odj. 19.51, Bydgoszcz przyj. 21.22, odj. 21.26, Toruń Przedm. przyj. 22.03, odj. 22.11, Jamielnik przyj. 23.33, odj. 23.43, Hława przyjazd 23.50.

Tajemnicze zaginięcie marynarza Fantastyczne plotki o porwaniu

Przed kilku dniami w porcie gdyńskim zginął bez śladu marynarz z szwedzkiego statku „Bjorko”, Rosjanin, Fiodor Kuzniecowa, który wyszedł wraz z kolegami na miasto, przez całą noc bawił się w różnych knajpach i nagle opuściwszy towarzystwo, wyszedł z lokalu. Od tej chwili wszelki ślad po nim zaginął. Od kilku dni policja bezskutecznie poszukuje zaginionego.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Kuzniecowa, będąc w stanie silnego zamroczenia, wskutek picia wódki przez kilka godzin, wracając na statek, poślizgnął się i wpadł do wody.

Policja zawiadomiła o tem przypuszczeniu konsulatu szwedzki w Gdyni, gdyż Kuzniecowa, będąc emigrantem rosyjskim, przyjął obywatelstwo szwedzkie.

W związku z zaginięciem Kuzniecowa o wypadku tym krąży najbardziej fantastyczne plotki. Opowiada się po knajpach por-

towych, że Kuzniecowa prawdopodobnie porwany został przez załogę sowieckiego statku, stojącego w tym dniu w porcie gdyńskim. Dla dodania cech prawdopodobieństwa temu opowiadaniu powołują się na słowa jednego z szwedzkich kapitanów, który twierdzi, że ostatnio w Hamburgu zginęło dwóch marynarzy emigrantów rosyjskich, których policja odnalazła związanymi z głowami wystającymi z wody pod kotłami sowieckiego parowca.

Wszystkie te fantastyczne pogłoski, puszczane przez chciwych sensacji ludzi, są pozbawione podstaw.

Najbardziej prawdopodobnym jest przypuszczenie policji, iż Kuzniecowa wpadł po pijanemu do wody, straciwszy równowagę. Niewątpliwie po pewnym czasie powtórzy się częsta historia portowa, że morze wyrzuci zwłoki swej ofiary, zdradzając tem samym tajemnicę śmierci marynarza.

Napad zboczeńca na kobietę Niebywały wypadek w Luzinie

Onegdaj zdarzył się w Luzinie od niepodobnych czasów nietowarowy wypadek. W godzinach wieczornych przechodziła szosą z Kębłowa do Luzina po odprawianiu koleżanki panna W. Między leśniczką a zabudowaniami przed torem kolejowym napadł na nią jakiś osobnik, który usiłował dzweczynę zniewolić. Zwyrondniac zarzucił swej ofierze futro na głowę, zaknebiował temsamem usta i usiło-

wał położyć ją na ziemi. Po długotrwałem szamotaniu się i daremnym krzyku, napadnięta nadludzka siłą zdołała wyrwać się z rąk zwyrodnialca i ostatek sił dobiegła do domu. Napastnik zaskoczony siłą napadniętej uciekł w kierunku pobliskiego lasu.

Wypadek jest temwięcej niezwykły w tej okolicy, że zdarzył się przy szosie, na której o tej porze panuje dość duży ruch.

Uruchomienie większego statku na linii Gdynia—Londyn

Wobec zwiększenia się eksportu do Anglii, Polska Zjednoczona Korporacja Bałtycka postanowiła uruchomić na swej linii w miejsce ss. „Baltonia” znacznie większy statek „Baltrover”. Nowy statek znacznie kursować na tej linii począwszy od dnia 2 marca 1936 r.

Św. Agata — patronka rybaków kaszubskich

Szczególniej czci wśród rybaków kaszubskich doznaje św. Agata.

Podczas przypadającego ku czci jej święta, każda maszoperja rybacka zamawia mszę św., prosząc o błogosławieństwo w czasie połowu. Istnieje w niektórych okolicach Kaszub obyczaj, że w dniu św. Agaty, to jest 5 lutego znosi się do kościoła wodę w garnkach, kubkach lub wiadrach, oraz chleb i sól do poświęcenia. W czasie bruz, powodzi lub naporu lodów z morza na ląd, sól, poświęcony chleb i woda ma doskonale zabezpieczać przed niszczycielskim żywiołem. Przysłowie, jakie notujemy z półwyspu Helskiego o św. Agacie brzmi: „L e é ś w. Agat i, uschnę na pło scie szaty” (od św. Agaty uschnę na płocie szaty).

Urzędnicy miejscy Pomorza i Wielkopolski w trosce o swój byt

W ub. sobotę odbyło się w Bydgoszczy nadzwyczajne zebranie Związku Urzędników Miejskich w Bydgoszczy, oraz przedstawicieli Zw. Pracowników Samorządowych województw Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego. Zebranie to odbyło się w trosce o byt pracowników samorządowych, który uregulować mają ustawy: pragmatyczna, uposażeniowa, emerytalna i dyscyplinarna. Projekt ustawy tych wywołał w ostatnich tygodniach bardzo ożywioną dyskusję nie tylko w związkach urzędniczych, ale i na łamach prasy. Urzędnicy samorządowi całej Polski odbywają obecnie zebrania, których celem jest przeciwstawienie się projektom ustaw, zagrażającym w znacznym stopniu bytowi świata pracy.

Obrady sobotnie w Bydgoszczy zgał prezes Związku miejscowego p. Wozniak, podkreślając cel zebrania. Obrady zaszczytlił swoją obecnością przedstawiciel ciał ustawodawczych pp. posłowie Dudziński, Głowacki z Poznania i Szymański z Jarocina. Obszerny referat na temat ustaw dotyczących pracowników samorządowych wygłosił dyrektor Zrzeszenia p. Duda z Warszawy. Drugi referat uzupełniający wygłosił p. prof. Góralczyk, naświetlając z punktu widzenia regionalnego zastrzeżenia co do projektowanych ustaw. Po referatach rozwinęła się ożywiona dyskusja, podczas której wszyscy mówcy, w sposób rzeczowy, podkreślali konieczność uregulowania warunków pracy urzędników samorządowych, niemniej jednak stwierdzali, że projekty nowych ustaw nie spełniają tego zadania, jakie spełnić mają. W końcu zebrani po przeszło trzygodzinnym obradach uchwalili szereg rezolucyj, które omówimy w następnym numerze.

Praca portu gdyńskiego od 20 do 26 stycznia b.r.

W przeciągu tygodnia od 20 stycznia do 26 stycznia br. weszło do portu gdyńskiego i wyszło zeń na morze ogółem 235 statków o łącznej pojemności 217.685 trn., z czego weszło 119 statków o pojemności 119.794 trn., a wyszło 106 statków o pojemności 97.891 trn.

Ruch statków według kolejności bander poszczególnych państw przedstawiał się następująco:

	t. r. n.	statków
1) Szwecja	51.490	70
2) Polska	33.995	23
3) Anglja	21.480	12
4) Finlandja	19.993	12
5) Norwegja	18.098	19
6) Niemcy	17.309	35
7) St. Zjedn. Ameryki	13.834	4
8) Grecja	12.675	6
9) Danja	12.636	29
10) Włochy	6.074	2
11) Łotwa	5.509	6
12) Holandja	2.062	2
13) Z. S. R. R.	1.739	2
14) Estonja	796	4

W przeciągu tego tygodnia ogólny przeładunek towarów w porcie gdyńskim wyniósł 162.042,6 t., z czego wyładowano 20.675,6 t., a załadowano 141.376 t.

Wyładowano następujące towary (w tonach): owoce świeże 252,8, śledzie 356,6, fosforyty 780, nasiona oleiste 1689,9, ruda żel. 2335, złom 7362,3, bawełna 972,3, siarka 356,6, jęczmień 500, fiber 113,6, różne 5907,5.

Załadowano: makuchy i otręby 1045,4, drzewo 8495,4, węgiel eksport 109.879,7, bunkier 7083, koks 3960, nawozy azot. 1550, jęczmień 500, żelazo 630, garbniki 70, różne 8158,5.

Dzień

w Bydgoszczy

Poniedz.
3
lutego

KALENDARZYK RZYM-KAT.

Poniedziałek: Błażeja — Wtorek: Andrzeja

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 9 bm. włączna pełnia; Apteka Piastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 36-82 i Apteka pod Orłem, Rynek Marszałka Piłsudskiego 1, tel. 30-98.

— **Muzeum Miejskie** otwarte codziennie od 9 do 16, w niedziele i święta od 11 do 14. Obecnie w Muzeum wystawa Związku Zawodowych Plastyków Wielkopolsko-Pomorskich.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

W poniedziałek „Wicek i Wacek”, komedia Z. Przybylskiego w świetnie zgranym zespole.

W przygotowaniu operetka L. Falla p. t. „Piękna Rizetta”.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: Flip i Flap jako „Indyjscy piechurzy”.

APOLLO: „Stworzona do całowania” i bogaty nadprogram.

BAŁTYK: „Buster nawarzył piwa”.

KRYSTAL: „Kochany lobuz”.

MARYSIENKA: „Miłość szpiega”.

REWJA: wyświetla film polski z Jadwigą Smosarską — na scenie rewja.

Z miasta

— **Kurs pieczywa** 2-miesięczny rozpoczyna Średnia Szkoła Zawodowa Żeńska w dn. 4 lutego o godz. 18.

Zapisy przyjmuje do dnia 4 lutego sekretariat szkoły przy ul. Konarskiego 5 w godz. od 11—13 oraz dnia 30. I. i 3. II od godz. 18—19. (780)

— **Walne zebranie Polskiego Czerwonego Krzyża** odbędzie się dnia 7 bm. o godz. 17.30 w Klubie Polskim przy ul. Gdańskiej 50. Porządek dzienny obrad przewiduje m. in. wybór 1/3 części członków zarządu i wręczenie odznaczeń.

— **„Anglia w przeszłości i teraźniejszości”**. Staraniem Rady Art.-Kult. w Bydgoszczy w poniedziałek, dnia 3 bm. o godz. 20 w auli Miejsk. Gimm. Żeńskiego przy ul. Staszica 4 p. Eugenja Szymkiewiczówna wygłosi odczyt pod powyższym tytułem o Anglii. Wykład uzupełniony będzie przezroczami użyczonymi przez angielski wydział propagandy zagranicznej.

— **Wieczór karnawałowy Koła Przyjaciół i Oddziału Organizacji Młodzieży Pracującej** odbędzie się w sobotę, dnia 8-go bm. w świetlicy I. K. R. przy ul. Jagiellońskiej 5. Czysty zysk przeznaczony jest na rzecz najbardziej potrzebujących członków O. M. P. w Bydgoszczy.

— **K. S. „Leo”**. W środę, dnia 5 bm. o godz. 18 odbędzie się uroczysta akademja z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz zebranie Koła L. O. P. P. i K. S. „Leo”.

— **Walne zgromadzenie Towarzystwa Oświatowego „Lech”** w Bydgoszczy odbędzie się w poniedziałek, dn. 3. bm. o godz. 19 w lokalu p. Mellerowej przy Placu Piastowskim (3 Maja). Goście i delegaci bratnich organizacji mile widziani.

— **Bydgoski Oddział Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika** odbędzie dnia 3 bm. o godz. 20 swe doroczne zwyczajne posiedzenie administracyjne w sali wykładowej Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, plac J. Weysenhoffa 11 I. piętro. Ze względu na ważność posiedzenia zarząd prosi wszystkich członków o przybycie.

— **Ciekawy odczyt**. Związek Pracy Obywatelskiej donosi swym członkiniom i sympatykom, że na najbliższym zebraniu informacyjnym dn. 3 lutego br. o godz. 17.30 w lokalu Związku przy ul. Marsz. Focha 35 wygłosi swój odczyt na temat „Współczesna kobieta w świetle najnowszej literatury” p. Irena Sztajngewaldówna. Po odczycie otwarta będzie dyskusja. Wstęp wolny. Na odczyt ten Zarząd Związku serdecznie zaprasza wszystkie panie, które interesują się zarówno współczesną literaturą, jak i kwestią kobiecą w ogóle.

Rekord sprawności policji bydgoskiej

W nocy na 30 stycznia br. — jak o tem donosiliśmy — przy pomocy wytrychów włamali się do Miejskiego Gimnazjum Kupieckiego w Bydgoszczy (ul. Jagiellońska) jacyś złodzieje, którzy skradli z kancelarii zakładu maszynę do pisania, uchodząc bez śladu. Powiadomiona o włamaniu policja w przeciągu niespełna 24 godzin zdołała nie tylko ujawnić sprawcę kradzieży, lecz również odszukać i zwrócić dyrekcji Gimnazjum Kupieckiego skradzioną maszynę do pisania w stanie nieuszkodzonym.

Wykrycie sprawcy kradzieży w Gimnazjum stanowi nowy wyczyn policji bydgoskiej.

Pożar w warsztatach meblarskich Pffeferkorna

Onegdaj około północy wybuchł pożar w warsztatach meblarskich F-my Pffeferkorn przy ul. Podolskiej w Bydgoszczy. Wskutek zbytniego nagrzania zapaliły się deski w suszarni drzewa. Przybyła natychmiast

na miejsce wypadku Straż Pożarna po godzinnej akcji ogień stłumiła, chroniąc obiekt przed spłonieniem.

Powstałe wskutek pożaru straty są nieznaczne.

Z turnieju szachowego „Odrodzenia”

W dalszym ciągu turnieju szachowego I drużyna „Gwiazdy” rozegrała mecz z drużyną pierwszą „Odrodzenia”. Mecz zakończył się zwycięstwem „Gwiazdy” w ogólnej punktacji 11:3. Przebieg rozegranych partij wykazał, że młoda drużyna „Gwiazdy” stale pracuje nad sobą i uzyskuje coraz to lepsze wyniki, wybijając się w obecnym turnieju szachowym na czoło zespołów. Zespół „Gwiazdy” w dn. 17 stycznia pokonał KS. „Brdę II” 13 punktami przeciwko 1. Następne mecze w dn. 20 i 23 stycznia z KS. „Leo” 11:3, ze Zw. Strzeleckim 9:5 i „Eskternia” 14:0 — dorzuciły do łańcucha zwycięstw w „turnieju mózgowym” dalsze sukcesy.

Rekord śmiertelności urzędników miejskich w 1935 roku

Z walnego zgromadzenia urzędników miejskich w Bydgoszczy

W dniu 28 stycznia odbyło się w Re-sursie Kupieckiej roczne walne zgromadzenie Zw. Urzędników Miejskich. Zebranie zagał prezes p. W. Woznióg, w obecności około 150 członków. Na przewodniczącego poprosił prezes p. prof. Albrzycha, na sekretarza p. Pietrzaka, na asesora pp. dyr. Janiszewskiego i Kowalskiego. Sprawozdanie z działalności rocznej, które nacechowane były troską o dobro Związku i obronę interesów członków, składał prezes i sekretarz. Z sprawozdania skarbnika zebrani dowiedzieli się, że rok 1935 zamknięto deficytem około 1.400 zł, do czego przyczyniła się duża śmiertelność wśród członków i ich rodzin. Pomoc Związku na te cele wynosiła w roku sprawozdawczym 5.700 zł, osiągając rekordową sumę od czasu udzielenia członkom tej pomocy, tj. od roku 1927. Z tego powodu wystąpił Zarząd z wnioskiem o zmniejszenie stawek zapomogowych o 20 proc. co zgromadzeni po bardzo długich debatach uchwalili. Deficyt pokryje Kasa z kapitału rezerwowego. Majątek Związku u-łokowany przeważnie w papierach wartościowych wynosi na rok 1936 ponad 9.000 zł. Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej, która stwierdziła wzorowy porządek, udzielono

pokwitowania ustępującemu Zarządowi.

Wybory do Zarządu na rok 1936 dały następujący wynik: prezesem wybrany został ponownie p. komendant W. Woznióg, wiceprezesem dotychczasowy członek Zarządu p. prof. Góralczyk. Skarbnikiem wybrano jednogłośnie p. M. Kijka, piastującego ten urząd od założenia Związku (11 lat). Sekretarzem wybrano w ten sam sposób poraż osmy zrządu p. L. Synowicza, zastępcą sekretarza został p. Urbański. Na ławników wybrano pp.: J. Witeckiego, B. Mińskiego, P. Chlebka i L. Wiśniewskiego. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: dyr. Aulich, Szyperski i Kotyński. Skład sądu koleżeń-skiego, w którym zasiadają pp.: Buczkowski, Kaliski, Janiszewski, i Werka, pozostał bez zmian. Budżet Związku na rok 1936, opiewający w rozchodach i dochodach na sumę 8.220 zł, uchwalilo zgromadzenie zgodnie z propozycją Zarządu.

Po wyczerpaniu porządku obrad, prezes p. Woznióg podziękował p. przewodniczącemu walnego zgromadzenia za bardzo sprawne kierowanie obradami, a zebraniem za wytrwałość w obradach, poczem zebranie zakończył.

13 razy karany złodziej nie oszczędził nawet siostry

Wyjątkiem, nawet wśród złodziei, jest 38-letni Aleksander Krajczyński. Sam fakt, iż posiada aż trzynaście wyroków skazujących, predystynuje go nietylko do rzędu wybitnych jednostek w swoim zawodzie ale świadczy zarazem o jego bezwzględności i wyzbyciu się wszelkich skrupułów, gdy chodzi o jakakolwiek „okazję”. W grudniu ub. roku Krajczyński skradł na szkodę Szyfry Loeffewa zam. przy ul. Hermana Frankego 19, cztery sztuki materiału ubraniowego wartości 120 zł, a to tylko dlatego, iż w listopadzie 1935 Krajczyński już raz „odwiedził” nieszczęsnego kupca, zyskując bezkarnie 2 sztuki materiału. Poszkodowanego zaliczył Krajczyński do grupy swoich stałych „klientów” i byłby go niewątpliwie częściej odwiedzał, gdyby w międzyczasie nie nakryła go policja. Krajczyński zasiadł przed

wczoraj na ławie oskarżonych Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, by zdać sprawę z 3-ck kradzieży, gdyż oskarżyciel publiczny do kradzieży popełnionych na szkodę kupca Loeffewa dołączył również „powództwo” siostry oskarżonego, Marty Krajczyńskiej, na szkodę której cyniczny złodziej skradł więk-szą ilość bielizny.

Jak się okazało podczas rozprawy — Krajczyński specjalnie „polował” na wszelkiego rodzaju materiały ubiorowe i bieliznę, a zdobywany przez kradzieże łup „deponował” w lombardzie miejskim. Po ostatniej kradzieży Krajczyński ułotnił się z Bydgoszczy, jednak policja zdołała go odszukać i „nakłonić” do powrotu.

W wyniku rozprawy sąd skazał cynicznego złodzieja na 8 miesięcy bezwzględnego więzienia.

Burzyńscy i węgiel

Osobliwy sposób zaopatrywania się w węgiel wynaleźli dwaj bracia Paweł i Bernard Burzyńscy z Bydgoszczy, którzy do szeregu wielu swych zalet zaliczają i brak wszelkich skrupułów moralnych. Tem się też tłumaczy beztroška z jaką skradli kilka centnarów węgla z piwnicy p. Władysława Zielińskiego, oraz p. Stefana Wawrzyniaka (ul. Nakielska). Brzydka ta

sprawka wyszła na jaw, wobec czego cni braciśkowie zasiedli na ławie oskarżonych, którą opuścili z wyrokiem opiewającym po 6 miesięcy więzienia dla każdego. Młodszy Bernard, który dopiero za namową brata wstąpił na drogę pochylią — uzyskał dzięki dotychczasowej swej niekaralności zawieszenie kary na przeciąg dwóch lat.

Wyludził od wieśniaczki obligację Pożyczki Konwersyjnej

Przed Sądem Grodzkim w Inowrocławiu stanął 29-letni Franciszek Bakalarski, zam. przy ul. Św. Ducha 86 w Inowrocławiu, oskarżony o oszustwo.

Od wieśniaczki Stanisławy Radulskiej w Kruszwicy-Grodzkiej wyludził on w podstępny sposób obligację Pożyczki Konwersyjnej na 110 zł, którą miał zrealizować w Banku Polskim w Inowrocławiu a pieniądze zwrócić właścicielce. Pieniądże uzyskane z sprzedaży obligacji Pożyczki Bakalarski przywłaszczzył sobie, nie pokazując się więcej Ra-

dulskiej, która o oszustwie powiadomiła policję.

Podczas rozprawy wyszło najaw, że Bakalarski za oszustwa był już 6-krotnie karany. Tym razem sąd skazał notorycznego oszusta na 6 miesięcy bezwzględnego więzienia.

Przez ten sam Sąd, 35-letni Kazimierz Lisiecki z Inowrocławia skazany został na 3 miesiące aresztu za oszustwo na szkodę 78-letniego wieśniaka Szczepana Kruszyńskiego z Kruszwicy. Kara ta została mu darowana na podstawie amnestji.

Bydgoszcz w dniu imienin Pana Prezydenta Rzplitej

Ub. soboty, jako w dniu imieniu Pana Prezydenta Rzplitej Prof. Ignacego Mościckiego Bydgoszcz była blisko myślą w Warszawie przy Zamku, z którego komnat od lat dziesięciu spogląda na kraj cały zadumane oko Pierwszego Obywatela Państwa — Pana Prezydenta. Dzień Jego imienin stał się pomostem, po którym zsunęły się myśli obywateli trzydziestokilkomilionowego Państwa, niosąc Włodarzowi hołd i cześć za Jego pracę i trud. Samorzutnie na domach i dachach gmachów wykwitłe chorągwie

o barwach narodowych, świadczyły wymownie o uczuciach żywionych w kresowej strażnicy ziem zachodnich — Bydgoszczy — względem Pierwszego Obywatela Rzeczypospolitej. W godzinach porannych odbyło się w prastarej świątyni farnej solenne nabożeństwo na intencję Dostojnego Solenizanta. W mszy św. odprawionej przez ks. kan. Schulza uczestniczyli przedstawiciele miejscowych władz i reprezentanci całego miejscowego społeczeństwa.

Akademia żołnierska ku czci Pana Prezydenta

Ze specjalnym pietyzmem dzień imienin Pana Prezydenta uczcił garnizon bydgoski. Staraniem miejscowego oddziału Polskiego Białego Krzyża odbyła się w sobotę o godz. 17 w hali gimnastycznej 62 p. p. uroczysta akademja żołnierska, na której żołnierze garnizonu złożyli hołd swemu Najwyższemu

Zwierzchnikowi. Obszerną halę wypełniło przeszło 700 żołnierzy ze wszystkich formacyj miejscowych. W pierwszych rzędach krzesel miejsca zajęli pp.: starosta Stefanicki, jako przedstawiciel prezydenta miasta radca inż. Lisiecki, z ramienia władz wojskowych komendant garnizonu płk. Skroczyński, proboszcz farny ks. kan. Schulz, dowódca poszczególnych pułków, delegacje korpusu oficerskiego garnizonu, Zarząd P. B. K. z przewodniczącą p. Stabrowską na czele, dyr. Miejsk. Kom. WF. p. Matuszewski i in. Na wstępie akademji wygłosił ze swadą okolicznościowe przemówienie szeregowiec 62 p. p. Mazurek, kończąc okrzykiem na cześć Dostojnego Solenizanta, podchwycyonym z entuzjazmem trzykrotnie przez obecnych. Z kolei nastąpiły produkcje śpiewacze w wykonaniu chórów świetlicowych poszczególnych formacyj oraz deklamacje i inscenizacje wierszy, z których szczególnie głębokie wrażenie na obecnych wywarła zbiorowa recytacja przepięknego wiersza Juliana Tuwima p. t. „Biały dom”. W końcu kilka okolicznościowych utworów odegrała mi-strzowska orkiestra 62 p. p. pod batutą kapelmistrza por. Stanisława Grabowskiego. Członek Zarządu P. B. K. p. dr. Czesław Nieduszyński odczytał telegram hołdowniczy wysłany z okazji akademji na ręce Głowy Państwa w imieniu żołnierzy garnizonu i Polskiego Białego Krzyża w Bydgoszczy. Akademja była jeszcze jednym dowodem coraz silniej zadzierzgającej się więzi między społeczeństwem miejscowym, a Armią narodową.

Obniżenie taryfy opłat za przejazd taksówkami

Zgodnie ze swoją zapowiedzią po strejku właściciele autodorozek Zarząd Miejski w Bydgoszczy poddał rewizji poprzednio ustanowioną taryfę opłat za przejazdy taksówkami, dostosowując ją zarówno do obecnej akcji zniżki cen, jak i kalkulacji komisji samochodowej. Od dnia 1 bm. obowiązują w m. Bydgoszczy następująca obniżona taryfa opłat za przewozy dorożkami samochodowymi:

za pierwsze 1000 m	1.00 zł
za każde następne 165 m	0.10 „
zza zajazd na zamówienie	0.50 „
za postój, zamówione oczekiwanie na pasażera za każde 2 minuty	0.10 „
za czwartego dorosłego i każdego dalszego dorosłego pasażera do	
płatą	0.50 „
za bagaż ponad 10 kg	0.30 „
Taryfa obowiązuje tak dniem jak i też nocą.	

Winni pobierania cen wyższych ulegną karze.

Nieobywatelskie stanowisko

Cech Rzeźnicko-Wędliniarski w Mogilnie w niezbyt obywatelski sposób zaprotestował przeciwko zarządzanej przez miejscowe starostwo w związku z ogólnokrajową akcją potaniania artykułów żywnościowych obniżce ceny mięsa wieprzowego, proklamując strejk. Od kilku dni mogileńscy pozba-wieni są możliwości konsumowania mięsa wieprzowego.

Polski Czerwony Krzyż to:

„wszyscy którzy miłują — wszystkich co cierpią”

Z całego kraju

SAMOCHÓD CIĘŻAROWY NAJECHAŁ NA KOMPANJĘ WOJSKĄ

Na szosie w Łaziskach Górnych w powiecie pszczyńskim, samochód półciężarowy najechał na powracającą z ćwiczeń kompanję żołnierzy. Skutki najechania były fatalne. Strzelec Bolesław Żarnowiecki doznał pęknięcia czaszki i zmarł wkrótce, dwaj inni strzelcy odnieśli lekkie obrażenia. Szofer samochodu, który nie miał prawa jazdy, oddany został do dyspozycji władz sądowych.

NOWE TRANSPORTY REEMIGRANTÓW Z FRANCJI

Do Poznania przyjechały trzy nowe transporty reemigrantów z Francji w ogólnej liczbie 2000 osób. Reemigranci pochodzą przeważnie z departamentów północnych i częściowo z centralnych. Na dworcach głównych zostali reemigranci przyjęci przez „Opiekę Polską nad Rodakami na Obczyźnie” i władze wojewódzkie. Z Poznania reemigranci rozjadają się w dalsze strony Polski.

ZARZĄDZENIE ZMIERZAJĄCE DO ZNIŻKI CENY SOLI SZAREJ

W ostatnich dniach ukazało się rozporządzenie ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1936 r., regulujące wysokość rabatu, udzielanego detalistom przez hurtowników soli. Rabat ten wynosił dotychczas na obszarze Rzeczypospolitej 9 proc. przy sprzedaży soli białej oraz 8 proc. przy sprzedaży soli szarej. Obecnie rozporządzenie rabatu ten — przy sprzedaży soli szarej, przeznaczanej dla konsumpcji — podwyższa na obszarze ziem wschodnich do 10 proc.

Zarządzenie powyższe jest jednym z posunięć, zmierzających do pośredniego zniesienia ceny soli szarej, konsumowanej głównie na kresach wschodnich.

PLATON MACEDOŃSKI I GORYŁ

W Sądzie Okręgowym w Warszawie znalazła się sprawa konduktora wagonów sypialnych Platona Macedońskiego, oskarżonego o znieważenie prezesa związku pracowników wagonów sypialnych.

Platon Macedoński nabył w Berlinie pocztówkę z fotografią goryła Boby, znanego mieszkańca berlińskiego zoologu, a przyjechawszy do Warszawy okazał namalowaną swym kolegami, zapytując, czy nie widzą uderzającego podobieństwa do swego prezesa ich związku.

Wiadomość o tem doszła do zainteresowanego, który wystąpił do sądu, domagając się ukarania konduktora.

P. Platon Macedoński nie zapierał się, iż produkował fotografię goryła „Boby” wobec kolegów, dowodził jednak, że nie miał zupełnie intencji znieważenia prezesa.

Sąd Grodzki skazał go na 50 zł grzywny.

OFIARNOŚĆ WOJEWÓDZTW NA SZKOŁY POLSKIE ZAGRANICĄ

Z okazji odbywającej się obecnie do 15 lutego dorocznej zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, godzi się przypomnieć, jaką ofiarność wykazały w roku ubiegłym poszczególne województwa. Z pośród przeszło 920 tysięcy złotych, przeszło pół miliona (około 562 i pół tys. zł) zebrały Komitety Wojewódzkie.

Imponującą ofiarność wykazało woj. Śląskie, gdzie zebrano prawie 411 i pół tysiąca złotych, w Warszawie przeszło 30 tysięcy złotych, w województwie warszawskim blisko 16 tysięcy. W woj. łódzkim blisko 19 tys. zł. Powyżej 15 tys. zł zebrał również Poznański Komitet Wojewódzki, lwowski zaś ponad 13 tys. zł, a woj. kielecki i krakowski po blisko 9 tys. zł. Pomorski Komitet wojewódzki zebrał prawie 7 tys. zł.

W następnej kolejności idą woj. stanisławowski (ponad 4 tys. zł), poleskie (prawie 4 tys. zł), nowogródzkie (przeszło 3,8 tys. zł), białostockie (około 3,5 tys. zł), lubelskie (prawie 3,5 tys. zł), wileńskie (przeszło 2,8 tys. zł), wołyńskie (ponad 2,7 tys. zł), Tarnopolskie (blisko 1,3 tys. zł).

Tegoroczna zbiórka na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą niewątpliwie zmieni powyższą kolejność województw. Należy wierzyć, że każde z województw będzie usiłowało prześcignąć... Śląsk.

Humor

NA MAŁEJ STACYJCE

Na małej stacyjce kolejni powiatowej pociąg pan już dawno po odejściu pociągu rozgląda się, jakgdyby kogoś szukał, wreszcie podchodzi do czekającego jeszcze furmana.

— Czy to wy mieliście mnie odwiedzić?

— Ach, przepraszam, tak, ale nie mogłem szanownego pana poznać, gdyż kilku panów jeszcze miało duże nogi i czerwony nos, po których szanownego pana miałem rozpoznać.

OSTROŻNY.

W sądzie obrońca oskarżonego do świadka:

— Czy pan zna powoda osobiście?

— Tak.

— Co pan sądzi o jego prawdomówności?

— Trudno powiedzieć. On opracowuje

komunikaty meteorologiczne Pim'a.

Odpowiedzialność karna za rzucenie kalumny na Gen. Dyrekcję Loterii

W „Warszawskim Dzienniku Narodowym” z dnia 22 stycznia br. ukazał się artykuł p. t. „Grube niewłaściwości — dosypywanie losów po ciągnięciu”, w którym postawiono zarzut, iż pomiędzy poszczególnymi ciągnięciami loteryj, urządzanych przez Generalną Dyrekcję Loterii Państwowej, odbywają się jakoby pod nieobecność publiczności pewne manipulacje z kółem, zawierającym zworki z nr. nr. losów. Artykuł ten został przedrukowany w łódzkim

dzienniku „Freie Presse” z dnia 25 stycznia br. i w „Kurjerze Poznańskim” z dnia 26 stycznia br.

Ponieważ postawiony zarzut jest niezgodny z prawdą i podrywa zaufanie do działalności Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej, przeto Ministerstwo Skarbu skierowało sprawę do prokuratora celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karno-sądowej.

Japońskie żarówki w Polsce Wykrycie wielkiej afery przemysłowej w Polsce

We Lwowie wykryto szmugiel na wielką skalę żarówek pochodzenia... japońskiego. Chodzi tutaj o żarówki niskonowoltowe do laterek elektrycznych.

Właściciele fabryki żarówek Mojżesz Friedman i Zisze Tiomnyj sprowadzali za pośrednictwem hurtowni Raucha w Wiedniu zakazane do przywozu, a niesłychanie tanie półfabrykaty żarówek japońskich, jako towar rzekomo niemieckiego pochodzenia i „przerabiali” je.

Przeróbka ta polegała na tem, że we Lwowie naklejano jedynie metalową oprawkę do gotowych żarówek.

Straż graniczna stwierdziła, że faktury

te opatrywane były zaświadczeniami instytucji przem.-handlowych i wędrowały do Warszawy, gdzie na ich podstawie wydawano zezwolenia przywozu żarówek z Niemiec.

Cło opłacano znacznie niższe, dzięki temu, iż żarówki japońskie są lżejsze od niemieckich.

W sklepach w całym kraju zakwestjonowano setki tysięcy żarówek japońskich, przyczem konfiskowanie ich trwa w dalszym ciągu. Fabryka „Dux” zamierzała „wyprodukować” półtora miliona żarówek, czyli zalać niemi prostrą całą Polskę. — Straty Skarbu Państwa są olbrzymie.

Duża ulga dla niezamożnych akademików Zmiany w rozporządzeniu o opłatach studenckich

Jak dowiaduje się Agencja „Iskra”, minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem z 29 stycznia rb. wprowadził zmiany do obowiązującego zarządzenia z 25 września 1933 roku o opłatach w państwowych szkołach akademickich.

Odroczenia opłat rocznych na czas po ukończeniu studiów (aż do lat 12 od uzyskania odroczenia) stosowane dotychczas jako odroczenia całej lub połowy opłaty, mogą być obecnie stosowane jako odroczenia w całości lub w połowie lub w jednej czwartej opłaty rocznej.

Zamiast dotychczasowego ustalania kwoty, o jaką mogą być zmniejszone wpływy z tytułu odroczeń, na 5 proc. wpływów z opłat na I roku studiów, 10 proc. na II roku, 15 proc. na III roku i 20 proc. na IV i

dalszych latach, ustala się dla każdej państwowej szkoły akademickiej ogólna kwota, o jaką mogą być zmniejszone wpływy z tytułu odroczeń na 25 proc.

Zarządzenie powyższe obowiązuje na czas od 1 września 1935 r.

Jak wyjaśniają naszymu korespondentowi, obniżenie opłat studenckich równomiernie dla wszystkich byłoby wprawdzie pewną ulgą dla ogółu młodzieży, a więc zarówno dla akademików zamożnych, jak i dla niezamożnych, nie pozwoliłoby natomiast zwiększyć pomocy dla tych, którzy jej najbardziej potrzebują. Wprowadzone natomiast przez streszczone powyżej rozporządzenie zmiany pozwoliła szkołom akademickim na objęcie ulgami w opłatach niemal wszystkich niezamożnych studentów.

Ciekawe wykopaliska w Gdyni

Fodasas robót ziemnych na Oblużu pod Gdynią natrafiono na cmentarzysko, grobów t. zw. skrzynekowych, pochodzących z V-go i VI-go wieku przed Chrystusem. W grobach tych znaleziono szereg urn świetnie zachowanych, które niestety zostały uszkodzone przez robotników, przypuszczających że znajdują w nich złote monety. Interesującym tem wykopaliskiem zainteresowały się władze przekazując je opiece fachowych sił naukowych

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego

WYKAZ SUM, WPLACONYCH W POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ K. K. O. NA KONTO KOMITETU BUDOWY MUZEUM.

W ciągu dnia 21 stycznia na rachunek Wojewódzkiego Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego wpłacono w Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Toruniu (ul. Mostowa 11 — gmach Starostwa):

K. K. O. pow. Tucholskiego z polecenia Lokalnego Komitetu .. 2300,—
Izba Rzemieślnicza w Grudziądzu .. 500,—
L. Klimaszewski w Więcborku z pol. Komisji Rozdzielczej .. 300,—
Związek Oficerów Rezerwy R. P. O. K. VIII w Toruniu .. 60,—
Państwowy Bank Rolny Grudziądz z pol. Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny — Grudziądz .. 5752,52
Lokalny Komitet Budowy Muzeum Ziemi Pom. w Lidzbarku .. 24,45
Za kup. od Pożyczki Narodowej od: L. Hildebrandta z l. 6, Kurkowego Bractwa Strzeleckiego

w Toruniu z l. 150, Bron. Thiele z l. 150, Solectwa Przechódki pow. Świecie z l. 12, razem .. 21,—

Razem z l. 8957,97

Stan konta w dniu 21 stycznia włącznie wynosił z l. 170.156,89.

Ponadto na rachunek depozytowy Wojewódzkiego Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego w Toruniu złożono w Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasie Oszczędności następujące obligacje 6% Pożyczki Narodowej: nr. 2688435 na nom. wart. z l. 100 Mleczarnia Spółkowa Szl. Starogard; nr. 0730257 na nom. wart. z l. 50 dr. Franciszek Popiel, notariusz i nr. 0263557 na nom. wart. z l. 50 dr. Andrzej Cichowski, Starosta Pow., nadesłane przez Powiatową Komunalną Kasę Oszczędności Starogard oraz nr. 2718979 na nom. wart. z l. 100 Leon Hildebrandt, nr. 122775 na nom. wart. z l. 50 Kurkowe Bractwo Strzeleckie i nr. 739815 na nom.

Książki i czasopisma nadesłane „Wychodźca”

Najnowszy (2) numer „Wychodźcy”, organu Związku Pisarzy i Publicystów Emigracyjnych, przynosi szereg interesujących artykułów, a m. in.: Polska a kolonie — D. W. Rośniński; Emigracja z Polski w roku ubiegłym — S. G.; Możliwości emigracji rolniczej do Kanady — S. G.; Wspomnienia z podróży do Patagonji — Inż. Jan Skomorowski; O skoordynowany aparat prasowy — propagandowy w Polsce — Władysław Oszeleski; Wskazówki dla wychodźców do Brazylii — P. Rożuński; O język polski w szkole amerykańskiej — F. L. Atawie; Po walnym zebraniu Związku Pisarzy i Publicystów Emigracyjnych; Położenie robotników polskich we Francji; Kronika; Najważniejsze wiadomości dla emigrantów.

Adres redakcji i administracji: Warszawa, Oboźna 8 m. 16.

„Wychodźca”, organ Związku Pisarzy i Publicystów Emigracyjnych, dwutygodnik, poświęcony zagadnieniom emigracyjnym, kolonialnym i kolonizacyjnym, turystycznym oraz eksportowym, Nr. 1 z dnia 14. I. 1936 r.

Numerem tym wydawnictwo „Wychodźcy” rozpoczyna drugi rok swego istnienia. Piśmie o tem w artykule p. t. „Rok naszej pracy” redaktor pisma, p. Stanisław Gasiorowski. Poza tem ostatni numer „Wychodźcy” przynosi szereg następujących prac i artykułów: „O współpracy między pisarzami emigracyjnymi” — H. Sukienicki; „Zagadnienie oświaty rolnej wśród osadnictwa w Ameryce Płd.” — inż. Z. Kiersnowski; „Życia osadników polskich w Południowej Francji” — Cecylja Kunecwiczowa; „Szowniczi w Ameryce: przeciw cudzoziemcom”; „Z tej i z tamtej strony Olzy” — Władysław Oszeleski; „Z okolic, dotkniętych plagą szafranczy w Brazylii”; Książki i pisma; Najważniejsze wiadomości dla emigrantów.

Prenumerata kwartalna „Wychodźcy” wynosi 2 zł. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Oboźna 8, m. 16.

Programy radiowe

Wtorek, 4 lutego

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30—6.35 Pieśń „Kiedy rano wstają zornie”, 6.55—6.34 Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50 Gimnastyka. 7.30—7.50 Dziennik poranny. 8.00—8.10 Audycja dla szkół. 11.57—12.00 Sygnal czasu z Warsz. Obserw. Astronom. 12.00—12.05 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—12.15 Dziennik południowy. 12.15—12.35 Audycja dla szkół (dla dzieci młodzieży): „Śpiewajmy piosenki” — audycja poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 12.35—12.55 „Wesołe wspomnienia” (zbiór dawnych popularnych melodji) w wyk. Orkiestry Kameralnej pod dyr. Adama Hazmanna (z Krakowa). 13.25—13.30 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.30—13.35 „Z rynku pracy”. 15.15—15.20 Wiad. o eksporcie polskim. 15.30—16.00 Sekstet Jadvigi Klechniewskiej: 16.00—16.15 Skrzynka P. K. O. 16.45—17.00 „Cala Polska śpiewa” — audycje prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 17.00—17.15 „Historia herbaty” — odczyt — wygl. dr. Janina Szaferowa (z Krakowa). 17.15—17.50 Koncert solistów. Wyk.: Stefan Rachof (skrz.), i Konrad Zelechowski (śpiew). Akomp. prof. L. Urstein. 17.50—18.00 Encyklopedia mównica — inż. Stanisław Broniewski (z Krakowa). 18.00—18.30 XII koncert z cyklu „Kwartety Szymanowskiego Józefa Haydna”. W programie Kwartet Szymanowskiego op. 76 Nr. 8. Wyk.: Kwartet Polski (I. Dubiska — I skrzypce, T. Ochlewski — II skrzypce), M. Szalecki — altówka, Z. Adamska — wiolonczela). Objawienia prof. Karola Stromengera. 19.40—19.45 Wiad. sport. ogólne. 19.45—19.50 „Reportaż Igrzysk Olimpijskich w Garmisch-Partenkirchen”. 19.50—20.00 Pogadanka aktualna. 20.00—21.45 „Róża Stambułu” — operetka w 3 aktach Leo Falla. Wyk.: Aniela Szumińska, Wanda Ruskiewicz, Kazimierz Dembowski i chór. W przerwie I Dziennik wiecz. W przerwie II, Obrazki z Polski współczesnej”. 22.30—22.45 Witamy w poływieńskim ciotkowie. — odczyt dla lekarzy — wygl. dr. Bolesław Szarzyński (z Krakowa). 23.00—23.05 Wiad. meteorolog. dla żegluzi powietrznej.

ROZGŁOSNIA TORUNSKA

6.50—7.20 Wesoło od rana (płyty). 7.30—7.50 Wesoły koncert z płyty. 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55—8.00 Pare informacji. 13.35—14.30 Przegląd operetek (płyty). 15.20—15.30 Przegląd gieldowy. 16.15—16.45 Transkrypcje i parafrazy (płyty). 18.30 „Jak wójt gdański nie wpuszcł polskiego króla...”, odczyt wygłosił Mgr. Stanisław Wałęga. 18.15 Jazd fortepianowy (płyty). 19.00 Skrzynka rolnicza — omówi inż. Andrzej Miksiewicz. 19.00 Chwilka morsko-pomorska. 19.10 Program na dzień następujący. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35—19.40 Wiad. sportowe z Pomorza. 21.45—22.30 Krótki koncert symfoniczny z płyty. 22.45—23.00 Chwilka sądowy (płyty). 23.05—23.30 Tańce i piosenki (płyty).

ZAGRANICA

17.20 Praga. Recital skrzypcowy. 17.35 Wiedeń. Soliści. 17.30 Moskwa (WCSPS). Współczesna muzyka hiszpańska. 18.00 Koenigszwut. Ballady Loewego. 18.45 Moskwa (Kom.). „Wesołe kumoszki z Windsoru” — opera Nicolaeego (montaż). 18.45 Moskwa (WCSPS). Recital śpiew. Mercedes Capella. 19.00 Hamburg. „Muzyka młodego pokolenia” — koncert orkiestrowy. 19.00 Koenigszwut. „Gdzie skocone śpiewa” — operetka Straussa. 19.30 Anglja (Nat. Progr.). Utwory Liszta w wyk. Fr. Osborna. 20.00 Stockholm. Duet fort. Wiener, Douce. 20.00 Budapest. Wieczór muzyki wiedeńskiej. 20.10 Frankfurt. „Euryanthe” — opera Webera. 20.10 Koenigszwut. „Prosimy do tańca”. 20.25 Bukareszt. Koncert symfoniczny. 20.30 Wiedeń. Wieczór marszów i walców. 20.35 Mediolan. Wieczór oper Pucciniego (tr. z La Scala). 21.00 Wrocław. Symfonia Nr. 3 Brucknera. 21.30 Paris E. T. T. Filial Delibes'a. 21.50 Sottens. Muzyka słowiańska. 22.00 Leningrad. „Halka” — opera Moniuszki (gram.). 22.10 Wiedeń. Występ kwartetu drezdeńskiego. 22.15 Bruksela franc. Koncert muzyki religijnej. 22.20 Budapest. Muzyka jazzowa. 22.30 Wrocław. Muzyka tańcowa. 22.30 Koenigszwut. „Nocna muzyka”. 22.30 Hamburg. Muzyka z całego świata. 23.05 Luksemburg. Recital skrzypcowy. 23.20 Budapest. Muzyka cygańska. 23.45 Radio Paris. Muzyka tan. 24.00 Wiedeń. Lekcja audycja wied. 24.00 Frankfurt. Koncert noocy.

wart. z l. 50 Bronisław Thiel, nadesłane

przez Instytut Bałtycki w Toruniu.

Stan papierów % nom. z l. 7050,—

Do dnia 27 stycznia wpłacili do Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu toruńskiego na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej:

Stowarzyszenie Urzędników Skarbowych, Chełmża — z l. 27,50.

Kolejowe Przystopobienie Wojskowe, Okręg Pomorze w Toruniu — z l. 612,95.

Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, Świecie — z l. 450,—

KUPIMY parcele budowlana wielkości 1000 - 1200 m² w Gdyni

pod masywne zabudowania składowe oraz garaże dla samochodów transportowych. Poszukiwany teren powinien leżeć przy ulicy, przy której według planu zabudowy nie są przewidziane tylko budowle kilkopiętrowe; niemniej jednak zabudowania winne być od ulicy widoczne, gdyż będą okazałe i reprezentacyjne.

Nie będzie przeszkodą, jeżeli na takim terenie przepisanej wielkości znajduje się już mały dom mieszkalny albo mała willa.

Przyjmuje się także oferty od pierwszorzędnych pośredników. Pisemne oferty prosimy odwrotnie złożyć w Biurze Ogłoszeń

„MAR” - Morska Agencja Reklamy - Gdynia, Leśna 5, Tel. 20-40

TORUN
BIAŁY TYDZIEŃ
ceny niższe
W. Grunert
Toruń, Szeroka 32.
698C

Szkoła tańców
Janiny Werny wycza szybko tańczyć. Ostatnie nowości na sezon karnawału. Nowy kurs rozpoczynamy 3 lutego. Toruń, Stary Rynek 16. 888 C

Zakopane
Pensjonat „Znicz” ul. Jagiellońska, blisko terenów imprez sportowych, poleca po znizowanych cenach słoneczne pokoje, doskonałą kuchnię. Chorych nie przyjmuje. 1006 C

Dam 500 zł
kaucej — przyjmę jakakolwiek posiad. Oferty do „Dnia Pomorskiego” Toruń, pod „500”. 1006 C

Planino
krzyżowe, zagraniczne, w bardzo dobrym stanie sprzedam tanio. Toruń, Sienkiewicza 5, parter.

3 pokojowe
komfortowe mieszkanie zaraz do wynajęcia Toruń-Bielany, ul. Żwirki i Wigury 52. Matczak. 933 C

Pokój
umeblowany, ładny, z osobnym wejściem, zaraz do wynajęcia. Toruń, Sukienicza 6, m. 4. 1009 C

Zakład
fryzjerski damsko-męski, dobrze zaprowadzony w Toruniu sprzedam. Oferty do „Dnia Pomorskiego” pod „958 C”.

DYWANY
najtaniej
Karol Steinbach
Toruń, Szeroka 5. 45 C

Kupie sklep kolonialny
z urządzeniem składowym, może być częściowo z towarem, w dobrym punkcie. Oferty do „Dnia Pom.” pod „1500”.

CHODNIKI
największy wybór
Karol Steinbach
Toruń, Szeroka 5. 45 C

Tartak parowy **Stolarnia mechaniczna**
Drzwi, okna
w pierwszorzędnym wykonaniu, a także belki, kantówkę, deski podłogowe, taty, szalówkę itp. w/g. wymiarów dostarcza terminowo, po cenach konkurencyjnych
Przemysł i Handel Drzewny
Wejherowo, Sobieskiego 44, tel. 251. 543

Sygnatura 90/36. 1008
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
Komornik Sądu Grodzkiego w Starogardzie rewiru I. Stanisław Bartkowiak, mający kancelarię w Starogardzie, ul. Skarszewska nr. 25 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 5 lutego 1936 r. o godz. 10-tej w Starogardzie, ul. Chojnicka nr. 43 u p. spedytora Łaszczka odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości składających się z konfekcji damskiej i męskiej oraz większej ilości towarów krótkich jak bielizna damska i męska, kapelusze, pończochy, krawaty i dużo innych różnych rzeczy, oraz kompletne urządzenia składowe oszacowanych na łączną sumę 6.800,— zł.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Starogard, dnia 1 lutego 1936 r.
Komornik:
(—) Bartkowiak.

OBWIESZCZENIE.
Dnia 6 lutego 1936 r. o godz. 9-tej w Kamlarkach pow. Chełmno sprzedawac będą większą ilość urzędzenia domowego.
Zbiórka reflektantów przed maj. Kamlarki.
(—) Kwiatkowski, 1005
komornik Sądu Grodzkiego rewiru I w Chełmnie.

Sygnatura: 2545/34 i 1729/35. 999
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
Komornik Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu I-go rewiru M. Wasukiewicz, mający kancelarię w Inowrocławiu, ul. M. Piłsudskiego 45 na podstawie art. 604 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dn. 5 lutego 1936 r. o godz. 10 w Inowrocławiu, ul. Poznańska nr. 6 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Romana Kozłowskiego, składających się z kredensu dębowego z lustrem, kanapy z obudowaniem i lustrem, stołu kol. czarn., 6 krzesel dębowych, stolika sosnowego, 2 słupków pod kwiaty i srebrnego serwisu do kawy oszacowanych na łączną sumę 525,— zł.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Inowrocław, dnia 30 stycznia 1936 r.
Komornik:
(—) Wasukiewicz.

GDYNIA

Zagubiona
legitymację Ubezpieczalni Społecznej oraz zaświadczenie na zasilek unieważniam. Feliks Orzeszk. 970 M

Tanio
sprzedam willę w Gdyni 1200 m² placu do zabudowania. Wpłata 12,000, długoterminowe spłaty 13,000, ul. Tatrzańska 10, 1011M

GDANSK

Sprzedam
3 i 1/2 calowy wóz do żwiru, zł 200,—, i stary wóz ze skrzynią, resorowany, 90,— zł, i plug dwuskibowy zł 60.— Willm. Jägerhof, koło Wrzeszcza. 1012Gd

Sygnatura: L. 985/34. 1013
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru II. Mieczysław Mystkowski, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Paderewskiego nr. 3 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 lutego 1936 r. o godz. 10 w Bydgoszczy, ul. 3 Maja nr. 20 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do dr. Dobrina, składających się z mebli, oszacowanych na łączną sumę 5.540,— zł.
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Bydgoszcz, dnia 1 lutego 1936 r.
Komornik:
(—) Mystkowski.

Liczba czynności IV. K. 56/32. 1014
PRZETARG PRZYMUSOWY.
Nieruchomość położona w Bydgoszczy Małe Bartodzieje i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Małe Bartodzieje tom II, wykaz L. 34 na imię wdowy Berty Regall urodzonej Redmann w Małych Bartodziejach zostanie w drodze egzekucji dnia 26 marca 1936 r. o godz. 10 wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem, pokój nr. 3.
Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny z chlewem i podwórzem, szope, stodołę, dom mieszkalny oraz rolę o obszarze 1.52.10 ha. Czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego wynosi 1,16 talarów, a wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego 120 mk. Art. matrykuły 34. Numer księgi podatku budynkowego 157.
Wznanie o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 29 listopada 1932 r.
Bydgoszcz, dnia 20 stycznia 1936 r.
Sąd Grodzki.
Zlecenie Nr. 135/8.

OGŁOSZENIE.
Podaje się do ogólnej wiadomości, że nieznaną Quest August, robotnik, zamieszkały w Herrenhagen (Wolne Miasto Gdańsk), syn robotnika Augusta Questa i teżony Henryki z domu Kumkowska, zamieszkałych w Herrenhagen (Wolne Miasto Gdańsk); 2) niezamężna Anna Döhling, zamieszkała w Bartoszymlesie, pow. kościerski, córka robotnika Pawła Döhlinga i teżony Leokadii z domu Peplińska, zamieszkałych w Bartoszymlesie pow. kościerski chcą zawrzeć związek małżeński. Ogłoszenie winno nastąpić w Zarządzie Gminnym w Starej Kiszewie i w „Gazecie Gdańskiej”.
Stara Kiszewa, dnia 30 stycznia 1936 r. 1000
Urzędnik stanu cywilnego:
na obwód Stara Kiszewa.
(—) Okroy.

Sygnatura: 5. E. 164/33. 1015
WYROK. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Dnia 22 stycznia 1936 r. Sąd Grodzki w Tczewie w osobie asesora sądowego T. Pawlickiego w obecności protokolanta apl. sąd. T. Lazarewicza po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 1936 r. wniosku dłużników z dnia 15 stycznia 1936 r. o uchylenie odroczenia wypłat nad majątkiem małżonków Franciszka i Marii Hillarów z Rajków, powiat Tczew orzekł: uchyli się odroczenie wypłat, udzielone dłużnikom wyrokiem tut. Sądu z dnia 21 czerwca 1935 i postępowanie zapobiegawcze umarza się.
(—) Pawlicki, asesor sądowy.

PRZETARG. Kierownictwo Przebudowy Dróg Województwa Pomorskiego w Wejherowie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony ofertowy pisemny na dostawę loco wagon około 10.000 ton kamienia surowego dla przebudowy i budowy dróg państwowych No. 1 i No. 18/8 w powiatach świeckim, tczewskim i morskim. Dostawa może obejmować ilości co najmniej 1.000 ton i winna być rozpoczęta w terminie do 7 dni od otrzymania zlecenia i zakończona do dnia 25 marca 1936 r. Termin składania ofert do dnia 12 lutego 1936 r. do godz. 11. Otwarcie ofert i rozprawa przetargowa odbędzie się dnia 12 lutego 1936 r., o godz. 12-tej w gmachu Starostwa w Wejherowie pokój nr. 30. Szczegółowe i techniczne warunki dostawy oraz blankiety ofertowe otrzymać można w Kierownictwie Przebudowy Dróg Województwa Pomorskiego w Wejherowie — gmach Starostwa Morskiego — pokój No. 33 za opłatą 3,— zł. od dnia 1 lutego 1936 r. w godzinach 10—13. Kierownictwo Przebudowy Dróg zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta i podziału dostawy między kilku oferentów i zatwierdzenia przetargu przez Urząd Wojewódzki Pomorski.
Wejherowo, dnia 29 stycznia 1936 r.
Kierownik Przebudowy:
(—) Inż. H. Klepał.

Zł. 35-242-36. 963
RUDOLPH MISCHKE
Gdańsk, właśc. Otto Duhke, Langgasse 5
Wyroby żelazne i stalowe, narzędzia, szkło, porcelana, artykuły gospodarcze. 978Gd

Żądacie dykty klejonych marki

1016 M
fabryki PLYWOOD-UNION
Rozmiary: 220x155, 300x120, 155x120, 125x105 i 220x92 cm.
Przedstawicielstwo:
R. SZERMAN
GDYNIA, skrz. poczt. Nr. 80. GDAŃSK, Hirschg. 8, Tel. 22033.

URZĄD SKARBOWY W MOGILNIE
podaje do ogólnej wiadomości, że Izba Skarbowa w Poznaniu zarządzeniem z dnia 25. 11. 1935 L. 11-411/6/1184/35 cofnęła zakaz przyjmowania wniosków pomiarowych, wydany w związku z pracami przy klasyfikacji gruntów.
Na podstawie powyższego zarządzenia Dział Katastralny tutejszego Urzędu Skarbowego będzie nadal przyjmować wnioski o pomiar w sprawach podziałów gruntów, ustalenia granic i t. p. 997
Naczelnik Urzędu:
(—) Prociński.

Km. 708/35. **OBWIESZCZENIE O PRZYMUSOWY PRZETARGU NIERUCHOMOŚCI MIEJSKICH.**
Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru I-go Józef Kozak, mający kancelarię w Toruniu przy ul. Kościuszki 9 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 6-go marca 1936 r. o godz. 12-tej w sali posiedzeń nr. 33 Sądu Grodzkiego w Toruniu, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu dwóch nieruchomości miejskich składających się z 1 budynku czynszowego parterowego z wybudowanym strychem, położonego w Toruniu przy ul. Mickiewicza 68 obejmującego powierzchnię 318,0 m. kw. oznaczonego w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Toruniu, Toruń — Bydgoskie Przedmieście karta 309, oraz budynku parterowego czynszowego położonego w Toruniu, przy ul. Lindego 12, obejmującego powierzchnię 216 m. kw. oznaczonego w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Toruniu, Toruń — Bydgoskie Przedmieście karta 316. Obie nieruchomości należą do Romana Krausego, Hermana Krausego, i Brunona Krausego, zam. w Toruniu przy ul. Podmurnej 28.
Nieruchomość Toruń — Bydgoskie Przedmieście karta 309 została oszacowana na zł. 5.046,—; cena zaś wywołania wynosi 3.784,50 zł. Przystępujący do przetargu winien złożyć rękojmię w wysokości 504,60 zł.
Nieruchomość Toruń — Bydgoskie Przedmieście karta 316 została oszacowana na kwotę 4.400,— zł.; cena zaś wywołania wynosi 3.306,75 zł., rękojmią wynosi 440,90 zł. Obie nieruchomości zostały oszacowane na kwotę 9.455,— zł., sprzedaż obich nieruchomości rozpocznie się od kwoty 7.091,25 zł. rękojmią od dwóch nieruchomości wynosi 945,50 zł.
Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię jak wyżej oznaczono w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmiennie; te prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Toruniu.
Toruń, dnia 31 stycznia 1936 r.
(—) J. Kozak,
Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rew. I-go.

Niebezpieczne przedsięwzięcia.
— Coś ty z siebie zrobił? Dokąd idziesz?
— Idę do pewnego boksera odebrać dług.

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetry na stronie 7-lamowej . . . . . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,50 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W W.M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
W ekspedycji miejscowych agencji . . . . . 2,20 zł
Z odnośnikiem do domu . . . . . 2,50 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu . . . . . 2,39 zł
Pod opaskę . . . . . 4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . . . 2,52 zł; przez gońca . . . . . 2,00 zł
z odbieraniem w administracji wprost . . . . . 1,75 zł
Zagranicą . . . . . 4,00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

U W A G I:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsce dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-mu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męziński, Toruń, ul. Mickiewicza 34.
Redaktor odpowiedzialny w Bydgoszczy: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marcew. Rocha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdyni: Józef Dobroszański, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpowiedzialny na Wejherowie: Tadeusz Gierut, Wejherowo, ul. Sobieskiego 18a. — odpowiedzialny na Grudziądzu: Wiktor Mielnikow, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 17, 1. — Redaktor odpowiedzialny na Tczewie: Leon Formanski, Tczew, Kościuski 1. —
Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu.
Za ogłoszenia odpowiada Administracja.
Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.